

PŘÍLOHA

Střediska ekologické výchovy

Ekocentrum Koniklec

Adresa: Chvalova 11, Praha 3 130 00

Telefon:+420 222 948 758

E-mail:info@ekocentrumkoniklec.cz

Internet: www.ekocentrumkoniklec.cz/

Historie a oblast činnosti

Občanské sdružení Ekocentrum Koniklec a základní organizace Českého svazu ochránců přírody Koniklec jsou zřizovateli Ekocentra Koniklec. Sdružení má 13 členů a mnoho externích spolupracovníků. „*Jeho posláním je zlepšování vztahu občanů k prostředí se zaměřením na ochranu přírodního a kulturního dědictví v Praze.*

Zabývá se těmito okruhy činnosti:

- Environmentální vzdělávání a výchova: tvorba a realizace cca 200 ekologických výukových programů pro 4000 žáků z MŠ, ZŠ a SŠ v Praze, tvorba výukových pomůcek pro školy, realizace dlouhodobého environmentálně vzdělávacího projektu Město do kapsy, Exkurze do provozů na zpracování odpadu*
- Environmentální osvěta: akce pro veřejnost (Ekofestival na Praze 2, Fajn den na Praze 3, Den Vody na Praze 6, Den životního prostředí na Praze 7, Den Země na Praze 12 atd.), knihovna, videotéka a půjčovna DVD s environmentální tematikou*
- Environmentální poradenství: (Ekopradna Praha, infocentrum ČSOP, informační centrum o klíněnce jírovcové, poradenství v oblasti úspor energie v rámci dotačního programu Zelená úsporám, poradenství v oblasti využívání dešťové vody v městském prostředí, biodiverzity, chráněných území v Praze, odpadového hospodářství, publikační činnost*
- Praktická ochrana přírody: ochrana jírovců proti klíněnce jírovcové, výroba, instalace, čištění a monitoring ptačích budek v pražských parcích, úklidy a úpravy parků, managementové práce na chráněných územích atd.*
- Tvorba naučných stezek a tělocvičen v přírodě na území hl. m. Praha a ve Středočeském kraji: Modřanská rokle, Vrch svatého Kříže, lesopark Kamýk, fitness u Vltavy, Zahrady v Českém Brodě*
- Občanská platforma NNO na Praze 3 Še3sil*

•*Ekocentrum v Dolní Vidimi na Kokořínsku (realizace terénních ekologických výukových programů, praktická ochrana přírody, pronájem prostor“* (<http://www.ekocentrumkoniklec.cz/o-nas/>)

Organizace vznikla v roce 1981. Ekocentrum Koniklec bylo založeno v roce 1998. Vzniklo se zaměřením na ekologickou výchovu a organizaci akcí pro veřejnost. Od roku 2002 realizuje ekologické výukové programy pro základní školy. Ekocentrum je od roku 2010 členem Sítě středisek Pavučina. Lektori programů jsou studenty nebo absolventy vysokých škol, kteří prošli seminářem lektor ekologických výukových programů, který pořádá SSEV Pavučina a je akreditovaný MŠMT.

Na rok 2012 mělo Ekocentrum připraveno 5 ekologických výukových programů pro mateřské školy a 1. třídy. Dále 5 programů probíhajících v učebně a 10 terénních programů pro žáky 2. – 5. třídy ZŠ. Pro žáky druhého stupně připravilo Ekocentrum 9 vnitřních programů, 10 terénních a 5 kombinovaných programů.

Ekocentrum nabízí i dlouhodobé aktivity. Konkrétně projekt Město do kapsy. Žáci z přihlášených škol absolvují během školního roku deset projektových dní na deset různých témat (např. funkce zeleně, využití prostoru, kvalita ovzduší, zdroje vody, biologičtí škůdci atd). Díky těmto tématům se žáci blíže seznámí s městem či městskou částí, kde se nachází jejich škola. Dále si při nich žáci vyzkouší různé výzkumné dovednosti (např. orientace v terénu pomocí GPS, práce s leteckými mapami, SWOT analýza). Své závěry žáci pak vloží na webové stránky tohoto projektu, kde se pak mohou občané města či městské části dozvědět o zajímavostech a aktuálních problémech v jejich okolí.

Kromě výukových programů pro školy provozuje Ekocentrum Koniklec také Ekoporadnu. Ta funguje pro širokou veřejnost a poskytuje rady a doporučení ohledně životního prostředí. Soustředí se na ochranu přírody, zdroje a úspory energií, místní rozvoj, účast veřejnosti a právo v životním prostředí, ochranu vod, spotřebitelské otázky, ochranu ovzduší včetně uhlíkového znečištění a další témata. Ekoporadna poskytuje poradenství jak po internetu, tak i v kamenné poradně. Ekoporadna také pořádá akce pro veřejnost. Každý rok je to například Den Země, Ekofestival apod. Veřejnosti je zde mimo jiné k dispozici i knihovna, videotéka a půjčovna DVD s tituly o environmentální problematice. Ekocentrum také zakládá a stará se o naučné stezky na zajímavých místech nejen v Praze (např. v lesoparku Kamýk stezka Neleníme v zeleni), ale i ve Středočeském kraji (např. nedaleko Českého Brodu stezka Zahrady). Dále také funguje jako informační středisko o klíněnce jírovcové. Ekocentrum Koniklec provozuje i terénní základnu ve Vidimi na Kokořínsku. Tu mohou využít pro pobytové akce různé organizace pracující s dětmi a mládeží. V budoucnosti tu má být informačně vzdělávací centrum.

Programy využitelné ve výuce geografie

Většina programů střediska, je převážně biologického charakteru, což se u ekologických výukových programů dá očekávat, ale najdeme zde i programy, které obsahují ve větším či menším množství některé geografické aktivity. Z nabídky výukových programů lze vybrat 19 takových programů, které podle informací v jejich anotacích lze využít ve výuce geografie.

Jedná se o tyto programy: Průzkum v lesoparku Kamýk (6. – 9. třída ZŠ), Zaostřeno na Modřanskou rokli (6. – 9. třída ZŠ), Meandry Kunratického potoka (6. – 9. třída ZŠ, 1. – 2. roč. SŠ), Klánovický les z pohledu ochrany přírody (6. – 9. třída ZŠ, 1. – 2. roč. SŠ), Životní prostředí Prahy 2 na Vyšehradě (6. – 9. třída ZŠ), Životní prostředí Prahy 3 na Parukářce (6. – 9. třída ZŠ), Řeč obalů (6. – 9. třída ZŠ), Odpady na přelomu desetiletí (6. – 9. třída ZŠ), Odpady z pohledu zákonů (8. – 9. třída ZŠ, 1. – 2. roč. SŠ), Domácí ekologie I (6. – 9. třída ZŠ), Voda a společnost (6. – 9. třída ZŠ), Voda a krajina (6. – 9. třída ZŠ, 1. – 2. roč. SŠ), Klima a dnešní svět (8. – 9. třída ZŠ, 1. – 2. roč. SŠ), Globální problémy Země (8. – 9. třída ZŠ), Do hlubin Země (8. – 9. třída ZŠ), Ekosystémové služby Prahy 2 (6. – 9. třída ZŠ), Ekosystémové služby Prahy 3 (6. – 9. třída ZŠ), Ekosystémové služby Prahy 10 (6. – 9. třída ZŠ), Ekosystémové služby Prahy 12 (6. – 9. třída ZŠ).

Sdružení TEREZA

Adresa: Haštalská 17, 110 00 Praha 1

Telefon: +420 224 816 868

Fax: +420 224 819 161

E-mail: tereza@terezanet.cz

Internet: www.terezanet.cz

Historie a oblast činnosti

„Naší vizí je společnost, ve které lidé mají rádi přírodu a místo, kde žijí, rozumí životnímu prostředí a jednají v souladu s udržitelným rozvojem.

POMÁHÁME VYRŮST: *Zaměřujeme se na vzdělávání dětí, protože jsou otevřené novým pohledům a protože právě ony budou vytvářet budoucí podobu naší společnosti.*

ROZVÍJÍME U DĚTÍ: *Rozvíjíme u dětí znalosti a dovednosti potřebné k tomu, aby dokázaly*

kriticky myslet a samostatně a odpovědně jednat.

PŮSOBÍME DLOUHODOBĚ: *Připravujeme pro děti dlouhodobé programy, které jim nabízejí provázané činnosti po celou dobu školní docházky. Během programů děti zlepšují svou třídu, školu, domácnost, místo kde žijí.*

SPOLUPRACUJEME SE ŠKOLAMI: *Usilujeme o to rozšířit naše vzdělávací postupy mezi co nejvíce dětí. Velice nám v tom pomáhají učitelé, kteří naše programy mohou při práci s dětmi využívat každodenně. Školám nabízíme zapojení do vzdělávacích programů EKOŠKOLA, GLOBE, LES VE ŠKOLE.*

POMÁHÁME UČITELŮM: *Připravujeme pro učitele semináře a propracované materiály (metodiky, pracovní listy pro žáky, pomůcky do výuky). Pomáháme jim i přímo ve škole, jezdíme na konzultace nebo navštěvujeme školní aktivity. Pořádáme akce, na kterých se učitelé a žáci z různých škol setkávají a předávají si inspiraci“ (<http://www.terezanet.cz/>)*

TEREZA vznikla v roce 1979 v chatě v Prokopském údolí v Praze 5. Scházeli se zde mladí nadšenci, kteří chtěli tuto lokalitu chránit. Tady také vzniklo jméno TEREZA = TERÉnní ZÁkladna. Po revoluci v roce 1989 začala TEREZA pracovat celostátně jako 9. ZO ČSOP (základní organizace Českého svazu ochránců přírody). Věnovala se hlavně environmentálnímu vzdělávání. Zaměřila se tak především na školy, učitele a žáky. Prostřednictvím ekologických projektů se tak tedy TEREZA od této doby snaží, aby se účastníci jejich akcí naučili jednat ve prospěch dlouhodobé ochrany životního prostředí. Od roku 1991 pořádá TEREZA v Prokopském údolí Den Země. Jedná se o festival pod širým nebem pro veřejnost. Na stanovištích se tak účastníci dozvídají zajímavosti z ekologie, historie, lidových tradic apod. Od roku 1994 organizuje v Prokopském údolí výukové programy pro žáky základních škol. O pět let později získala TEREZA pro svou činnost dům v Haštalské ulici v centru Prahy. Mohla tak uvést v život aktivity, na které doposud neměla prostorové ani lidské zázemí. V dalších letech se TEREZA stala koordinátorem celé řady celorepublikových projektů (např. Přes tři schody do života, Všeho s mírou, Cesta za předky, Les ve škole – škola v lese, Energie, Živá voda pro obec, Na vlastních nohou nebo Internet spojuje generace). TEREZA se také stala koordinátorem mezinárodního programu GLOBE v České republice. Jedná se o dlouhodobý program zaměřený na monitorování životního prostředí Země na celoplanetární i místní úrovni. Česká republika byla díky TEREZE jednou z prvních sedmi zemí, které se projektu účastní. Sdružení TEREZA se také stalo členem FEE (Foundation for Environmental Education – Nadace pro environmentální vzdělávání) a díky tomu i koordinátorem mezinárodního programu Ekoškola (Eco-Schools). Tady jde o dlouhodobý program, který spojuje ekologickou výchovu ve školách s konkrétními praktickými úkony, které žáci spolu s učiteli ve své škole provádějí. V poslední době

získala titul Ekoškola například ZŠ z Českého brodu. TEREZA je také členem Sítě středisek Pavučina.

Středisko také provozuje svůj vlastní „TEREZÍ obchod“. Zde nabízí například výukové pomůcky jako pracovní listy, různé publikace, plakáty, klíče k určování, terénní karty atp. Dále si zde jak dospělí, tak děti mohou vybrat biotrička s ekologickým motivem či tašku přes rameno. Objednat si je lze přes internet nebo můžeme navštívit i kamenný obchod přímo v Praze budově střediska.

Do školního roku 2011/2012 nabízela TEREZA množství ekologických výukových programů. Od dalšího školního roku se ovšem zaměřila pouze na čtyři hlavní dlouhodobé programy (GLOBE, Ekoškola, Les ve škole a Za tajemství dřeva). Jejimi programy prošlo ročně kolem 60 000 dětí ze 700 škol z celé České republiky.

Programy využitelné ve výuce geografie

Z nabídky EVP střediska můžeme vybrat 12 programů, u kterých lze z anotací vyčíst, že pokud nemají přímo geografické téma, vyskytují se v nich alespoň nějaké geografické aktivity.

Jde konkrétně o tyto programy: Vodní svět (6. – 8. třída ZŠ), Krajina mýma očima (8. – 9. třída ZŠ, SŠ), Šetrný spotřebitel (6. – 9. třída ZŠ, SŠ), V hlavní roli mobil (6. – 9. třída ZŠ, SŠ), Moc v nákupním košíku (6. – 9. třída ZŠ, SŠ), Moje drahá energie (6. – 9. třída ZŠ, SŠ), Odpadneme kvůli odpadům? (6. – 8. třída ZŠ), Změny klimatu (8. – 9. třída ZŠ, SŠ), Propojený svět (8. – 9. třída ZŠ, SŠ), Obchodní dům Země (8. – 9. třída ZŠ, SŠ), Děti ve svém živlu (6. – 9. třída ZŠ, SŠ), Les a klimatické změny - novináři bez hranic (6. – 9. třída ZŠ, SŠ).

Středisko ekologické výchovy Hl. m. Prahy Toulcův dvůr

Adresa: Kubatova 32/1, Praha 10 - Hostivař 102 00

Telefon: +420 272 660 500

Fax: +420 271 750 548

E-mail: info@toulcuvdvur.cz

Internet: <http://www.toulcuvdvur.cz/>

Historie a oblast činnosti

Neziskovou organizaci Zájmové sdružení Toulcův dvůr tvoří čtyři organizace. Jedná se o Základní člunek Hnutí Brontosaurus Botič, Sdružení SRAZ – Společně za radostí a zdravím, Mateřská škola Semínko o.p.s. a 01/04 Základní organizace ČSOP. Jedná se o fungující soběstačnou organizaci, která rozvíjí středisko ekologické výchovy. Její činnost má významný sociální přesah a přispívá k obohacení a zpestření kulturního dění v regionu. Budovy, kde organizace působí jsou majetkem Hlavního města Prahy, které je organizaci poskytlo, aby zde mohla provozovat Středisko ekologické výchovy.

V roce 1992 vyčlenila vláda areál Toulcova dvora pro neziskové účely a převedla ho do vlastnictví Hlavního města Prahy. To tento areál poskytlo pro provoz ekologického střediska. Toulcův dvůr je unikátní tím, že se jedná o památkově chráněný soubor budov. Jeho součástí je také okolní přírodní areál a farma. V roce 1994 zahájilo Ekologické centrum svou činnost. Ekologické výchovné programy pro školy začalo nabízet o rok později. V tomto roce ožilo ekologické centrum i drobnými hospodářskými zvířaty. Areál se postupně rekonstruoval a tak byly uváděny do provozu další prostory. V roce 1999 otevřelo ekologické centrum i vlastní jízdárnu. V dalších letech byla v areálu otevřena naučná stezka, ubytovna a proběhla rekonstrukce jídelny a kuchyně. V roce 2004 bylo Ekologické centrum přejmenováno na Středisko ekologické výchovy. A také zde zahájila svůj provoz Mateřská škola Semínko. V roce 2011 středisko otevřelo i Infocentrum pro veřejnost. Středisko je členem Sítě středisek Pavučina.

Středisko se krom ekologických výukových programů pro školy věnuje i dalším oblastem vzdělávání. Organizuje vzdělávací akce pro pedagogy. Jejich cílem je pomoci pedagogům se začleňováním Environmentální výchovy do školního vzdělávacího programu. Také je koordinátorem sítě učitelů se zájmem o ekologickou výchovu M.R.K.E.V. a Mrkvička. Součástí areálu je dále soukromá Mateřská škola Semínko s environmentálním vzdělávacím programem. Děti zde tráví mnoho času venku v pevném kontaktu s přírodou. Studenti středních, vyšších odborných a vysokých škol zde také mohou absolvovat své praxe. Jedná se především o studenty pedagogických, zemědělských přírodovědných a sociálních oborů. V oblasti vzdělávání nabízí středisko ještě odborné semináře na téma hrncířství, zdravé vaření, chovu koní apod.

Středisko pořádá také různé akce pro veřejnost například Den Země, Biojarmark, Dožínkové slavnosti, menší přednášky, rukodělné dílny či exkurze. Jedná se o akce nejen pro děti či pro rodiny s dětmi ale i pro dospělé. Rodinné centrum Mateřídouška, které je také součástí Toulcova dvora připravuje též programy pro děti do 6 let. Tradiční jsou i letní tábory, pobyty s koňmi a zimní lyžařské tábory. Kolem Toulcova dvora se nachází přírodní areál, který je také součástí střediska. Na farmě ve dvoře se děti mohou na vlastní kůži seznámit s hospodářskými zvířaty. Ve výběžích

mohou děti potkat koně, krávy, prasata, ovce, kozy, králíky, husy a slepice. Farma je otevřena denně a zdarma.

Celý areál střediska se snaží být ekologicky šetrný. Návštěvníci se zde mohou inspirovat jak hospodařit s odpady, jak nakládat s vodou a jak šetřit s energií. Na otázky týkající se střediska a jeho aktivit, dostanou lidé odpovědi v nově otevřeném Infocentru. To podává informace nejen o aktivitách Toulcova dvora, ale i dalších ekologických organizací z Prahy. Součástí prostor Infocentra je i malý obchůdek, kde lze zakoupit výrobky a produkty přímo z Toulcova dvora. V Bioobchůdku, který nabízí především produkty českých farmářů, lze zakoupit například pečivo, zeleninu a mléčné výrobky. Pro rady z oblasti ekologie můžeme zamířit do Ekoporadny. Ta je ve středisku otevřena dvakrát týdně a mimo tuto dobu je možné dotazy vznášet telefonicky či e-mailem. Její součástí je velká knihovna s tituly zaměřenými na ochranu životního prostředí, ekologii a pedagogiku. V areálu střediska je dále možné se stravovat ve Zdravé jídelně. A nejen to, součástí střediska je i turistická ubytovna. Takže přespání zde lze spojit i se stravováním. Výukové prostory střediska si lze i pronajmout v době, kdy nejsou využívány střediskem.

Programy využitelné ve výuce geografie

Z nabídky výukových programů lze vybrat 9 programů, které mají geografické téma, doplňují geografické učivo nebo v nich probíhají nějaké geografické aktivity.

Jedná se o tyto vybrané programy: Člověk v krajině (6. – 9. třída ZŠ, SŠ), Kam s ním (6. třída ZŠ), Než otočíme kohoutkem (6. – 9. třída ZŠ), Krok za krokem vodním tokem (6. – 9. třída ZŠ, SŠ), Velká voda (6. – 9. třída ZŠ), Dubeč a okolí (6. – 9. třída ZŠ, SŠ), Tiché údolí (6. – 9. třída ZŠ, SŠ), Ze Zásmuk do Kouřimi (6. – 9. třída ZŠ, SŠ) a Voděradské bučiny (5. – 9. třída ZŠ, SŠ).

Naučné středisko ekologické výchovy Kladno-Čabárna o.p.s.

Adresa: nám. Starosty Pavla 44, Kladno 272 01

Adresa sídla a doručovací adresa: Brandýsek Olšany 220, Brandýsek 273 41

Telefon: +420 605 074 610, +420 312 245 333

E-mail: zachr.stanice@nsev-kladno.cz, ludek.hora@nsev-kladno.cz, ekoporadna@nsev-kladno.cz

Internet: www.nsev-kladno.cz/

Historie a oblast činnosti

Realizuje tyto aktivity:

„*•Ekologická výchova dětí a mládeže směřovaná k doplnění teoretických znalostí získaných v rámci školní výuky a zajištění praktické výuky v přírodě.*

•*Péče o handicapované ptáky a další živočichy umístěné v záchrané stanici AVES .*

•*Šíření informací o současném stavu životního prostředí a o pravidlech trvale udržitelného rozvoje lidské společnosti.*

•*Zajišťování přednášek, osvětových programů, praktik a exkurzí pro žáky a studenty.*

•*Podpora studentské odborné činnosti v oblasti přírodních věd.*

•*Ekoporadenství.*

•*Poskytování telefonických informací o životním prostředí, udržitelném rozvoji a ochraně přírody a krajiny.*

•*Mapování a archivace poznatků o historickém i současném výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů na Kladensku.*

•*Zpracování a realizace programů vedoucích k zachování biologické rozmanitosti na Kladensku.*

•*Údržba lokalit přírodních památek Otšovická skála, Bohouškova skalka u Klobuk, Kovářenské stráně a Kalspot.*

•*Údržba naučných stezek na území naší působnosti.*

•*Podpora projektů MA21.*

•*Propagace činností Středočeského kraje zaměřené na EVVO a ochranu ŽP.“ (www.nsev-kladno.cz/)*

V listopadu roku 2001 bylo založeno Naučné středisko Kladno-Čabárna o.p.s. statutárním městem Kladnem. Jeho původním účelem bylo přispět k zachování biologické rozmanitosti a zdravého životního prostředí na Kladensku. Centrum ekologické výchovy, kde nyní středisko nabízí své služby, bylo vystavěno v roce 2009 za pomoci spolufinancování z Evropské unie. Centrum zde sídlí od dubna 2010. Středisko získalo cenu Státního fondu životního prostředí České republiky v soutěži Stavba roku 2010 za energetickou úspornost. Jedná se totiž o tzv. pasivní dům (nízkoenergetickou dřevostavbu), jehož součástí je i vlastní čistička odpadních vod. Veškerá nabídka střediska směřuje k vzdělávání dětí a mládeže v oblasti ekologie, životního prostředí a ochrany přírody. Středisko je také členem Sítě středisek Pavučina.

V budově střediska se pořádají především ekologické výukové programy pro děti a mládež a také školy v přírodě. Ve středisku se může ubytovat celkem 35 lidí. Součástí střediska je i kuchyně a jídelna, takže ubytované třídy se zde mohou i stravovat. Pracovníci střediska také pořádají různé soutěže pro školní děti a také různé zájmové kroužky. Pro veřejnost se zde pořádají vzdělávací a osvětové akce (Tvorba celotáborových her, Základy chovu koz, Ovocnářské přednášky apod.). V

létě pořádá středisko příměstské tábory pro děti od 6 do 10 let. Prostory střediska si lze také pronajmout v době, kdy se zde nekonají žádné akce. Středisko sousedí se záchranou stanicí pro zraněné živočichy AVES, kterou také využívá ve svých aktivitách. Na internetových stránkách střediska nalezneme také odkaz na Ekoporadnu. Ta funguje přes e-mail a pracovníci střediska rádi zodpoví dotazy týkající se ochrany životního prostředí, udržitelného rozvoje, ekologie a dalších souvisejících témat. Dále zde lze také najít odpovědi na nejčastěji kladené otázky typu: „Co mám dělat, když...?“

Programy využitelné ve výuce geografie

Z nabídky programů Naučného střediska ekologické výchovy Kladno-Čabárna na školní rok 2011/2012 lze vybrat celkem 11 EVP, které se týkají geografické výuky.

Jde o tyto programy: Co po nás zůstává (6. – 9. třída ZŠ, SŠ), Otoč vypínačem (6. – 9. třída ZŠ), Voda v přírodě (1. – 9. třída ZŠ, SŠ), Biotopy ovlivněné člověkem (6. – 9. třída ZŠ, SŠ), Meteorologie (4. – 9. třída ZŠ, SŠ), Jaké bude počasí (6. – 9. ZŠ, SŠ), Drvotova naučná stezka I (1. – 9. třída ZŠ, SŠ), Drvotova naučná stezka II (1. – 9. třída ZŠ, SŠ), Vinařická horka (1. – 9. třída ZŠ, SŠ), Halda RONA (1. – 9. třída ZŠ, SŠ), Slánská hora (1. – 9. třída ZŠ, SŠ).

Ekologické výukové programy

Ekocentrum Koniklec

Zaostřeno na Modřanskou rokli

RVP ZV: ČP, ČZ, OSV, EV

Délka programu: 150 min.

Cena: 40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: duben – červen, září – říjen

Start a cíl / S sebou: zastávka tram/bus Poliklinika Modřany/ zastávka bus Sídliště Libuš / pevná obuv, pláštěnka či nepromokavý oděv

Cíl: Žáci poznají rostlinné i živočišné obyvatelstvo Modřanské rokly a získají nové badatelské dovednosti.

Anotace: Program je zaměřen na lesní ekosystém přírodní rezervace Modřanská rokly. Žáci se vžijí do role badatelů, ve kterých řeší různé úkoly z oblasti geologické historie rokly a jejích rostlinných a živočišných obyvatel. Dozvědí se zajímavosti o léčivých rostlinách, pohlavní dvojtvárnosti ptáků, invazních druzích a vzájemně si představí konkrétní druhy stromů. Na dvou různých místech Libušského potoka odeberou vzorky vody a živočichů a na základě pozorování vyhotoví zprávu o kvalitě ekosystému a vlivu lidského managementu. Trasa programu je lineární a oboustranná, vede podél tabulí naučené stezky. Důraz je kladen na fenologii – změny jevů v přírodě v průběhu roku.

Vodní ekosystém Modřanských tůní

RVP ZV: ČP, ČZ, OSV, EV

Délka programu: 150 min.

Cena: 40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: duben – červen, září – říjen

Start a cíl: zastávka tram/ bus Nádraží Modřany

Cíl: Žáci získají znalosti o živé a neživé přírodě vodního ekosystému, vyzkouší si používání hydrobiologických pomůcek při lovu bezobratlých a měření kvality vody.

Anotace: Trasu programu tvoří okruh. Jedná se o modelovou lokalitu, kde se žáci mohou seznámit s ekosystémem drobných tůní, nivního a lužního biotopu. Pracují ve skupinách a prostřednictvím aktivizujících metod poznávají vyšší rostliny, bezobratlé a obratlovce vázané na vodní prostředí. Pomocí hydrobiologických pomůcek (entomologické pinzety, lupy, planktonky, malá Secchiho deska) zkoušejí lov a určování vodních bezobratlých. Důraz je kladen na ekosystémové pojetí, fenologii a učivo, které třída zrovna probírá. Je možné zvolit jedno dominantní téma – např. migrace a rozmnožování obojživelníků, hnízdění ptáků, vodní rostliny apod.

Meandry Kunratického potoka

RVP ZV: ČP, ČZ, OSV, EV; RVP G: ČP (Bi), ČZ (TV), OSV, EV; RVP SŠ: Přírodovědné

vzdělávání (Člověk a životní prostředí, Ekologie), Vzdelávání pro zdraví (Tělesná výchova),

Člověk a životní prostředí

Délka programu: 150 min.

Cena: 40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ, 1. – 2. roč. SŠ Kdy program probíhá: duben – červen, září – říjen

Start a cíl / S sebou: zastávka bus Kunratická škola/ zastávka bus IKEM / pevná obuv, pláštěnka či nepromokavý oděv

Cíl: Žáci porozumí významu zamokřených území v krajině, poznají obyvatele a ekosystém lužního a dubohabrového lesa včetně vlastností půdy.

Anotace: Trasa programu je lineární a obousměrná, probíhá skrze přírodní památku Údolí Kunratického lesa. Žáci prostřednictvím herních aktivit poznávají druhy stromů a jejich plody. Na příkladu Kunratického potoka pochopí, jak vznikají meandry a jaký je význam vody a zamokřených území v krajině. Na základě pozorování porovnají ekosystém a obyvatele lužního a dubohabrového lesa. Program se také zaměřuje na lesní půdu, žáci sesbírají půdní hmyz, vyzkouší si práci s lupou, entomologickou pinzetou a určovacím klíčem. Pokusí se najít důkaz vzniku humusu a vyzkouší si různé retenční schopnosti (vsakování a propustnost) na několika vzorcích lesní půdy.

Mikrosvět Kunratického lesa

RVP ZV: ČP, ČZ, OSV, EV

Délka programu: 150 min.

Cena: 40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: duben – červen, září – říjen

Start a cíl: zastávka bus Peterkova / zastávka bus IKEM

Cíle: Žáci poznají rozdíl mezi druhovou bohatostí v přírodním a v nepůvodním lese, naučí se pracovat s entomologickými pomůckami a porozumí problematice lýkožrouta.

Anotace: Program žáky zavede do jednoho z největších pražských lesů. Zde se žáci seznámí s běžnými druhy lesní fauny i flóry, zaměří se však podrobněji na bezobratlé. Vyzkouší si „lov“ suchozemských živočichů a práci s entomologickými pinzetami a lupami. Podle nalovených vzorků se pokusí porovnat druhovou bohatost ve smrkové monokultuře a přirozeném lese. Blíže se seznámí i s problematikou lýkožrouta a prohlédnou si feromonový lapač. Navíc si vyzkouší lov vodních bezobratlých pomocí planktonek a pokusí se tak určit stupeň znečištění Kunratického potoka. Trasa programu je lineární a obousměrná, spojující severovýchodní a jižní okraj lesa.

Průzkum v lesoparku Kamýk

RVP ZV: ČJS, ČZ, OSV, EV

Délka programu: 150 min.

Cena: 40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: duben – červen, září – říjen

Start a cíl / S sebou: zastávka bus Cílkova / pevná obuv, pláštěnka či nepromokavý oděv

Cíl: Žáci poznají floru a faunu lesoparku, porozumí jeho významu pro městské prostředí. V případě zájmu procvičí své tělo na dřevěných tělocvičných prvcích.

Anotace: Trasu programu tvoří okruh podél stezky s naučnými tabulemi a dřevěnými tělocvičnými prvky. Program probíhá formou průzkumu neznámého lesa, ze kterého jednotlivé „vědecké týmy“ sestaví závěrečnou zprávu do pracovního listu. Tato zpráva bude vyhodnocovat, k jakým účelům může lesopark sloužit, a jak je důležitý pro městského člověka a ostatní organismy. Žáci zaznamenávají etapy průzkumu do mapy. Pomocí herních aktivit si uvědomí, jaký význam má biodiverzita (druhová bohatost), jak les funguje coby estetický prvek a regulátor nepříznivých vlivů lidské činnosti ve městě. Zájemci si mohou procvičit své tělo na dřevěných tělocvičných prvcích.

Sukcese starého sadu Třešňovka

RVP ZV: ČP, ČZ, OSV, EV

Délka programu: 120 min.

Cena: 40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: duben – červen, září – říjen

Start a cíl / S sebou: zastávka bus Balkán / pevná obuv, pláštěnka či nepromokavý oděv

Cíl: Žáci porozumí tomu, jaký je význam sadu v městském prostředí, co je to sukcese a posílí své schopnosti vnímat přírodu všemi smysly.

Anotace: Tento opuštěný třešňový sad se nachází na pomezí Prahy 3 a 9. Lokalita již dávno přestala sloužit svému původnímu účelu, je ponechána vlastnímu vývoji a není nikterak udržována. Nachází se zde už převážně neplodící stromy a pozůstatky drobných zahrádek, kde lze nalézt druhy typické pro lidmi udržované pozemky. Pomocí těchto antropogenních „reliktů“ je možno žákům vysvětlit a ukázat sukcesi (přirozený vývoj). Zároveň lze diskutovat o problému, jakou pozici sady a vinice zaujímaly dříve a jakou dnes. Program je veden především pomocí smyslových her, kde žáci samostatně i ve skupině poznávají, co ve starém sadu žije a roste a jaké vlivy na něj z okolí působí.

Klánovický les z pohledu ochrany přírody

RVP ZV: ČP, ČZ, OSV, EV, VMGES; RVP G: ČP (Bi), ČZ (TV), OSV, EV; RVP SŠ: Přírodovědné

vzdělávání (Člověk a životní prostředí, Ekologie), Vzdělávání pro zdraví (Tělesná výchova),

Člověk a životní prostředí, Občan v demokratické společnosti

Délka programu: 150 min.

Cena: 40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ, 1. - 2. roč. SŠ

Kdy program probíhá: duben – červen, září – říjen

Start a cíl / S sebou: zastávka bus Klatov / pevná obuv, pláštěnka či nepromokavý oděv
Cíl: Žáci získají znalosti o územní ochraně přírody v ČR, programu Natura 2000 a dovednost orientace v mapě.

Anotace: Žáci se seznamují s Evropsky významnou lokalitou „Blatov a Xaverovský Háj“. Pomocí mapy ČR se dozvědí, jaké jsou u nás typy zvláště chráněných území. Po celé délce trasy hledají značení chráněného území a orientují se v mapě. Dozvědí se, co jsou to piktogramy a v herní aktivitě se seznámí s těmi nejznámějšími z oblasti ochrany přírody. Kromě toho si objasní pojmy biocentrum, biokoridor, významný krajinný prvek a principy ÚSES. V terénu lesa hledají a určují konkrétní druhy dřevin a bezobratlých živočichů a společně diskutují o jejich typických rozpoznávacích znacích. Vnímají přítomnost vody v krajině, u lovného a chovného rybníka se dozvědí, jaký je mezi nimi rozdíl a jaké funkce plní.

Ptačí svět na Císařském ostrově

RVP ZV: ČP, ČZ, OSV, EV

Délka programu: 120 min.

Cena: 40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: prosinec – únor

Start a cíl / S sebou: zastávka bus V Podbabě/ zastávka bus Zoologická zahrada / pevná a teplá obuv, teplý a nepromokavý oděv, lze-li, tak malý dalekohled

Cíl: Žáci získají přímou zkušenost s životem ptačích druhů zimujících na řece a dovednost práce s dalekohledem.

Anotace: Trasa začíná na trojském břehu Vltavy proti zastávce autobusu V Podbabě, na výchozí místo dojedeme přívozem. Program vede proti proudu řeky směrem k zoo. Je zaměřen na pozorování zimujících ptáků, zejména kormoránů velkých, jejichž zimoviště na Císařském ostrově je nejlepší pražskou příležitostí vidět je při lovu i odpočinku. Také zde lze dobře dokumentovat konflikt Člověk – hospodářské využití krajiny – ochrana konkrétního druhu. Lektor je vybaven stativovým dalekohledem, žáci si mohou donést vlastní malý dalekohled. V úvodu a závěru na žáky čeká pohybová hra, která jim umožní zjistit rozsah jejich vědomostí týkajících se tématu a podle situace hra související s potravními vazbami ptáků

Životní prostředí Prahy 2 na Vyšehradě

RVP ZV: ČP, ČZ, OSV, EV

Délka programu: 120 min.

Cena: 40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: duben – červen, září – říjen

Start a cíl: Rotunda svatého Martina

Cíl: Žáci se seznámí s faunou, florou, historií, demografií a zdroji znečištění Prahy 2. Objasní si význam Vyšehradu pro české národní povědomí. Trasu programu tvoří okruh, který vede po náhorní plošině Vyšehradu.

Anotace: Žáci pracují ve skupinách a pomocí interaktivních metod se dozvídají o důležitých reálných i mytologických postavách spojených s Vyšehradem a poznávají přírodu Prahy 3. Používají pracovní listy, orientují se v mapě, určují dřeviny a ptáky, se kterými se běžně setkávají ve městě. Dozvědí se, jak klíněnka jírovcová škodí jírovcům a jaké jsou možnosti jejich ochrany. U akátu bílého si povědí, jaké jsou výhody a nevýhody výsadby nepůvodních dřevin ve městě a co je to invazní druh. Na závěr se program věnuje zdrojům znečištění této městské části a problémům, které trápí její občany.

Životní prostředí Prahy 3 na Parukářce

RVP ZV: ČP, ČZ, OSV, EV

Délka programu: 120 min.

Cena: 40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: duben – červen, září – říjen

Start a cíl / S sebou: zastávka bus Olšanské náměstí směr Vysočany / pevná obuv, pláštěnka či nepromokavý oděv

Cíl: Žáci se seznámí s faunou, florou, historií, demografií, geologií a zdroji znečištění Prahy 3.

Anotace: Trasa programu vede podél tabulí naučné stezky. V první části se žáci seznámí s faunou a florou Prahy 3. Podle určovacího klíče si vyzkouší hledat a určovat zdejší stromy, přičemž debatují o funkci zeleně ve městech. Navíc během hry poznají druhy ptáků, kteří se zde vyskytují. Na náhorní planině se seznámí s městskou částí Praha 3, její demografií, historií, geologií a historií parku Parukářka. Druhá část programu se věnuje zdrojům znečištění této městské části. Pomocí herních aktivit si žáci uvědomí civilizační problémy rozrůstajících se měst. V průběhu celého programu žáci sbírají indicie, ze kterých se v závěru programu dozvědí, proč se Vrchu Svatého kříže vlastně říká Parukářka.

Zimoviště ptáků na Císařském ostrově

RVP G: ČP (Bi), ČZ (TV), OSV, EV

RVP SŠ: Přírodovědné vzdělávání (Člověk a životní prostředí, Ekologie), Vzdělávání pro zdraví (Tělesná výchova), Člověk a životní prostředí

Délka programu: 120 min.

Cena: 40 Kč

Věková skupina: 1. – 2. ročník SŠ

Kdy program probíhá: prosinec – únor

Start: zastávka bus V Podbabě/ zastávka bus Zoologická zahrada

Cíl: zastávka bus Zoologická zahrada/ zastávka bus V Podbabě

S sebou: pevná a teplá obuv, teplý a nepromokavý oděv, lze-li, tak malý dalekohled

Cíl: Žáci získají přímou zkušenost s životem ptačích druhů zimujících na řece a dovednost práce s dalekohledem.

Anotace: Trasa začíná na trojském břehu Vltavy proti zastávce autobusu V Podbabě, na výchozí místo dojedeme přívozem. Program vede proti řece směrem k zoo. Je zaměřen na život zimujících ptáků, zejména kormoránů velkých, jejichž zimoviště na Císařském ostrově je nejlepší pražskou příležitostí k pozorování. Zároveň zde lze dokumentovat konflikt Člověk – hospodářské využití krajiny – ochrana konkrétního druhu. Žáci si utřídí informace související s tahy ptáků, kromě vodních druhů zde mohou pozorovat také dravce nebo šplhavce. Lektor je vybaven stativovým dalekohledem, žáci si mohou donést vlastní malý dalekohled. Na úvod a závěr je připravena aktivita ke zjištění vědomostí týkajících se tématu.

Řeč obalů

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, ČSP, OSV, EV

Čas a cena: 90 min. (2 vyučovací hodiny)/150 min. (3 vyučovací hodiny), 30/40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna

Cíl: Žáci získají znalosti kritérií, podle kterých se mohou při nákupu rozhodovat, tyto znalosti přímo aplikují v simulační hře a posílí tak své odpovědné spotřebitelské chování.

Anotace: Žáci se sami ocitnou v roli spotřebitelů, kteří jdou nakupovat a kteří se rozhodují podle daných kritérií (např. cena, zdraví, kvalita, životní prostředí). V diskusi vyjádří preference své rodiny. Prostřednictvím další aktivity se dozvědí, jak se vyznat v „éčkách“. Kromě toho se seznámí s jednotlivými obalovými materiály, jejich historií a životním cyklem. Poznají, jaké nové věci mohou vzniknout recyklací již použitých a nepotřebných obalových materiálů a v jakých provozech tyto nové věci vznikají. Delší verze programu je věnována diskusi o bioplastech a jiných ekologických obalových materiálech.

Odpady na přelomu desetiletí

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, ČSP, OSV, EV

Čas a cena: 90 min. (2 vyučovací hodiny)/150 min. (3 vyučovací hodiny) /180 - 210 min. v případě exkurze ve sběrném dvoře, 30/40/50 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna / zasedací místnost Pražské služby a.s.

Poznámka: Program je možné absolvovat přímo v zasedací místnosti hlavního sídla Pražských služeb, a.s. a navázat na něj v přílehlém sběrném dvoře Pod Šancemi (Praha 3) exkurzí do sběrného

dvora, technologické linky na zpracování televizorů a monitorů, případně prohlídkou linky na třídění papíru.

Cíl: Žáci si rozšíří a zaktualizují své dosavadní znalosti a dovednosti třídění a recyklace odpadů.

Anotace: V úvodu si žáci prostřednictvím matematických dovedností zopakují, jaké je běžné složení popelnice a kolik domácnost ušetří, pokud řádně separuje odpad. Poté se žáci prostřednictvím skupinové práce seznámí s tím, jaké odpady lze odkládat na sběrný dvůr a jaké podléhají zpětnému odběru výrobků. Dále získají aktuální informace o nebezpečném odpadu a pomocí názorných ukázek z domácnosti se seznámí s jejich nebezpečnými vlastnostmi a značením. Další aktivita se věnuje biologickému odpadu a procesu biodegradace. Další verze programu se věnuje svozu bioodpadu na území obce. Žáci si zahrají hru, ve které se pokusí správně určit, která tvrzení o odpadech jsou správná a která jsou mýtus.

Odpady z pohledu zákonů

RVP ZV: ČP, ČS, ČZ, OSV, EV, VMEGS; RVP G : ČP (Che, Bi), ČS (OSZ), ČZ (VZ), OSV, EV;

RVP SŠ: Vzdělávání a komunikace v českém jazyce (Práce s textem a získávání informací),

Přírodovědné vzdělávání (Člověk a životní prostředí), Společenskovědní vzdělávání (Člověk a

právo), Vzdělávání v informacích a komunikačních technologiích, Ekonomické vzdělávání. Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí

Čas a cena: 90 min. (2 vyučovací hodiny)/150 min. (3 vyučovací hodiny), 180 - 210 min. v případě exkurze ve sběrném dvoře, 30 /40 Kč

Věková skupina: 8. – 9. třída ZŠ, 1. – 2. roč. SŠ Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna

Cíl: Žáci získají znalosti základů legislativy odpadového hospodářství a dovednost orientovat se a pracovat s prameny odpadového práva.

Anotace: Žáci se seznámí se základními pojmy odpadového hospodářství, dozvědí se, co je to hierarchie nakládání s odpady a plán odpadového hospodářství. Naučí se základně orientovat v legislativě odpadů a v diskusi vyjádří svůj názor na zavedení odpadové policie a na jiné možnosti motivace občanů k třídění odpadu. Prostřednictvím herních aktivit si rozšíří své znalosti o sběrných dvorech, zpětném odběru, velkoobjemových kontejnerech, nebezpečném a biologickém odpadu. V delší verzi programu zpracují vlastní hlášení o produkci odpadů. Vyzkouší si pracovat s katalogem odpadů a také se dozvědí, v jakých provozech se odpad zpracovává, a prohlédnou si, co z něj vzniká.

Domácí ekologie I

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, ČSP, OSV, EV

Čas a cena: 90 min. (2 vyučovací hodiny)/150 min. (3 vyučovací hodiny), 30 /40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna

Cíl: Žáci si na pěti tématech z domácí ekologie uvědomí, že za špatný stav životního prostředí je odpovědná každá domácnost, a posílí své ekologicky uvědomělé chování.

Anotace: Formou simulační hry, práce s textem, diskuse, experimentu, samostatné i skupinové práce s názornými pomůckami a pracovními listy se žáci postupně seznámí s prvními pěti tématy domácí ekologie: vodou, energií, ovzduším, odpady a dopravou. Dozvědí se, jak mohou sami přispět ke zlepšení životního prostředí a tyto znalosti mohou poté přenést do svých domácností a společně se pokusit o skromnější život, který může znamenat krásnější svět pro všechny jeho obyvatele. V delší verzi programu využijí žáci získané znalosti při simulované konferenci o dětských plenách a poté si je shrnou prostřednictvím zábavného kvízu.

Domácí ekologie II

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, ČSP, OSV, EV

Čas a cena: 90 min. (2 vyučovací hodiny)/150 min. (3 vyučovací hodiny), 30 /40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna

Cíl: Žáci si na pěti tématech z domácí ekologie uvědomí, že za špatný stav životního prostředí je odpovědná každá domácnost, a posílí své ekologicky uvědomělé chování.

Anotace: Formou diskuse, samostatné i skupinové práce s názornými pomůckami a pracovními listy se žáci postupně seznámí s druhou pětici témat domácí ekologie: spotřebou, zdravím, stravou, zahradou a sounáležitostí. Dozvědí se, jak mohou sami přispět ke zlepšení životního prostředí a tyto znalosti mohou poté přenést do svých domácností. Kratší verze programu se věnuje spotřebě, zdraví a stravě, žáci si vyzkouší, co vše lze poznat podle čajové krabičky a z ochutnávky uvařeného čaje. V delší verzi programu se dozvědí, jaký je rozdíl mezi biozahradou a konvenční zahradou a diskutují nad pojmem sounáležitost.

Voda a společnost

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, VKEGS, OSV, EV

Délka programu: 90 min. (2 vyučovací hodiny)/150 min. (3 vyučovací hodiny) Cena: 30/40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna

Cíl: Žáci získají přehled o problematice spojené s nedostatkem pitné vody a jejím znečišťováním. Navrhnou řešení „globální vodní krize“.

Anotace: Žáci se v programu vžijí do role účastníků sněmu OSN o „globální vodní krizi“, diskutují témata a zpracovávají úkoly v „expertních týmech“. V úvodu si zopakují, kde se všude na Zemi nachází voda a jaký je její význam. Při simulační hře „Na cestovatele“ si vyzkouší, jaké problémy přináší nedostatek pitné vody. Poté se pokusí navrhnout možná opatření k vyřešení situace a své návrhy vzájemně prezentují. Porozumí tak příčinám a důsledkům problémů spojených s desertifikací, eutrofizací a znečištěním vod obecně. V delší verzi programu na žáky čeká simulační hra na problematiku detergentů, experiment simulující ropnou havárii a diskuse o čistírnách odpadních vod.

Voda a krajina

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, VKEGS, OSV, EV; RVP G: ČP (Fy, Che, Bi, Ge), ČS (OSZ), ČZ (VZ), MJA, OSV, VMEGS, EV; RVP SŠ: Společenskovední vzdělávání, Přírodovědné vzdělávání (Člověk a životní prostředí, Ekologie), Matematické vzdělávání, Vzdělávání pro zdraví (Péče o zdraví), Ekonomické vzdělávání, Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí

Délka programu: 90 min. (2 vyučovací hodiny)/150 min. (3 vyučovací hodiny) Cena: 30/40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ, 1. – 2. roč. SŠ Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna

Cíl: Žáci pochopí význam vody v krajině a v městském prostředí a souvislost mezi vodou, zelení a klimatem.

Anotace: Žáci si nejprve v kvízu zopakují, kde se všude na Zemi nachází voda. První část programu se věnuje narušení vodního cyklu, odvodnění krajiny, melioracím a významu mokřadů. Druhá část navazuje na předchozí pokusem, demonstrujícím tání ledovců, a diskusí o rozšiřování pouští. Důraz je kladen na to, jak tyto jevy souvisí s globálním oteplováním. Navíc si vyzkouší na názorných pomůckách retenční schopnosti různých materiálů. Delší verze programu se věnuje problémům s vodou v městském prostředí. Nad snímky měst a krajin zachycenými termokamerou žáci diskutují úlohu zeleně a vody ve městech. Na závěr sami vyzkouší, jak zlepšit klima ve městech a jak správně hospodařit s vodou v domácnosti.

Klima a dnešní svět

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, OSV, EV; RVP G: ČP (Fy, Che, Bi, Ge), ČS (OSZ), ČZ (VZ), OSV, VMEGS, EV; RVP SŠ: Společenskovední vzdělávání, Přírodovědné vzdělávání (Člověk a životní prostředí, Ekologie), Vzdělávání pro zdraví (Péče o zdraví), Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí

Délka programu: 90 min. (2 vyučovací hodiny)/150 min. (3 vyučovací hodiny) Cena: 30/40 Kč

Věková skupina: 8. – 9. třída ZŠ, 1. – 2. roč. SŠ Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna

Cíl: Žáci se orientují v problematice globálních klimatických jevů, posílí svou schopnost diskuse a myšlení v souvislostech.

Anotace: Žáci se v první části programu prostřednictvím experimentu, pohybové hry a práce s textem seznámí se základními skutečnostmi souvisejícími s globálními změnami klimatu, ozonovou dírou a kyselými dešti. V další části se žáci rozdělí do skupin, které představují různé státy, a s pomocí novinových článků zpracovávají myšlenkovou mapu o problému, který daný stát souží. Tu následně prezentují na „Světové konferenci o globálních změnách klimatu“. Ve třetí části se žáci seznámí se základními klimatickými úmluvami a zákony. Formou simulační hry si vyzkoušejí princip fungování emisních povolenek a uvědomí si přesahy těchto opatření do našich domácností.

Globální problémy Země

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, VKEGS, OSV, EV

Délka programu: 90 min. (2 vyučovací hodiny)/150 min. (3 vyučovací hodiny) Cena: 30/40 Kč

Věková skupina: 8. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna

Cíl: Žáci se dozvědí, jaké jsou hlavní globální problémy, jejich příčiny, následky a možná řešení.

Uvědomí si, jak spolu problémy jednotlivých zemí souvisí a proč se dotýkají každého člověka.

Anotace: Žáci se prostřednictvím simulačních her dozvědí, co je to globální problém, jak souvisí se vzrůstajícím počtem lidské populace na Zemi a jaké je světové rozložení čerpání přírodních zdrojů.

Uvědomí si tak, že jedním ze základních požadavků na řešení globálních problémů je spolupráce.

Poté se rozdělí do skupin, ve kterých zpracovávají myšlenkové mapy o hlavních globálních problémech - změně klimatu, změně rozložení vodních zdrojů na Zemi, ztrátě orné půdy, kácení deštných pralesů, snižování počtu živočišných druhů a znečištění prostředí odpady. Delší verze programu detailněji diskutuje vybrané problémy

Do hlubin Země

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, OSV, EV

Délka programu: 90 min. (2 vyučovací hodiny)/150 min. (3 vyučovací hodiny) Cena: 30/40 Kč

Věková skupina: 8. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna

Cíl: Žáci si osvojí tematiku litosféry a pedosféry z ekologického a environmentálního hlediska.

Anotace: První část programu se věnuje neživé složce litosféry. Žáci si nejprve vyjasní základní geologické a ekologické pojmy (např. humus, edafon) a poté pracují se sbírkou nerostů, hornin a fosilních paliv. V další aktivitě se dozvědí, jaké jsou světové zásoby neobnovitelných zdrojů látek a energií a jaké jsou výhody a nevýhody fosilních a ekologických paliv. Druhá část programu se věnuje živé složce litosféry. Žáci prostřednictvím simulační hry pochopí, jaké výhody nabízí ekologické zemědělství a jaký dopad má používání dusíkatých hnojiv a pesticidů na půdu, vodu i potravní řetězce. Delší verze programu se navíc zaměřuje na ekologické problémy spojené s půdou, např. erozi, desertifikaci, odpady.

Naše šelmy a šakal

RVP ZV: ČP, ČS, OSV, EV, VMGES

Čas a cena: 90 min. (2 vyučovací hodiny)/150 min. (3 vyučovací hodiny), 30/40 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna

Cíle: Žáci získají znalosti o českých šelmách a o problematice přibývání nepůvodních druhů šelem na naše území nejen v souvislosti se změnami klimatu.

Anotace: V první části programu se žáci prostřednictvím diskuse a skupinové práce s pracovními listy a obrázky dozvědí řadu zajímavostí o sedmnácti českých šelmách a o problematice přibývání

nepůvodních druhů šelem na našem území. Druhá část simuluje konferenci o příchodu šakala do naší země, čehož jsou možnou příčinou klimatické změny. Žáci se vžijí do rolí různých zájmových skupin a prezentují své postoje před ostatními. V delší verzi programu se žáci seznámí s našimi největšími a nejohroženějšími šelmami – medvědem, vlkem a rysem a uplatní matematické znalosti při výpočtu početního stavu šelem. Navíc se dozvědí, jak se správně zachovat při kontaktu se šelmou.

Klíněnka jírovcová a praktická ochrana jírovců

RVP ZV: ČP, ČZ, ČSP, OSV, EV

Doba trvání: 90 min/150 min/240 min v případě práce v terénu Cena: 30/40/50 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ Kdy program probíhá: leden – prosinec v případě 90/150 min. verze, září – listopad v případě práce v terénu

Kde program probíhá: školní učebna + školní pozemek/okolí školy/vnitrobloky na Praze 2 či 3

Cíl: Žáci na příkladu klíněnky jírovcové porozumí problematice invazivních druhů a nabyté znalosti přímo využijí při sběru listů jírovců v terénu.

Anotace: První část programu se věnuje jírovcu maďalu, jeho stavbě, výskytu a užítku pro lidi a životní prostředí. Další část programu se zaměřuje na klíněnku jírovcovou, důsledky jejího parazitování na jírovcích, její původní výskyt, zavlečení do Evropy a rozšíření do Česka. Tématem třetí části jsou různé možnosti ochrany jírovců. V delší verzi programu žáci navíc prostřednictvím simulační hry porozumí životnímu cyklu klíněnky a vyhodnotí, jak účinná je metoda sběru napadeného listu. V případě zájmu pokračuje program praktickou ochranou jírovců, kde si žáci vyzkouší hrabání listů jírovců a pytlování, čímž se zapojí do dlouhodobého projektu Ekocentra Koniklec

Ekosystémové služby Prahy 2

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, VDO, OSV, EV

Délka programu: 240 min.

Cena: 50 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna + terén okolí školy, která sídlí na Praze 2

Cíl: Žáci se prostřednictvím vybraného environmentálního tématu seznámí s ekoregionem, ve kterém se nachází jejich škola, získají výzkumné dovednosti a občanské postoje.

Anotace: V první části se žáci seznamují s vybraným tématem, rozdělují se do pracovních týmů a přijímají různé role, ve kterých po dobu programu vystupují (např. fotograf, kartograf, matematik). V druhé části pracují v terénu, sbírají různými metodami informace, které v závěrečné části, která probíhá opět ve škole, zpracovávají a vzájemně prezentují. Program může být zaměřen na jedno z následujících deseti témat: Kvalita ovzduší, Nakládání s odpady, Využití prostoru, Rekreační funkce, Potravinové zdroje, Zdroje vody, Funkce zeleně, Biologičtí škůdci, Bariérovost prostředí, Kulturní dědictví.

Ekosystémové služby Prahy 3

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, VDO, OSV, EV

Délka programu: 240 min.

Cena: 50 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna + terén okolí školy, která sídlí na Praze 3

Cíl: Žáci se prostřednictvím vybraného environmentálního tématu seznámí s ekoregionem, ve kterém se nachází jejich škola, získají výzkumné dovednosti a občanské postoje.

Anotace: V první části se žáci seznamují s vybraným tématem, rozdělují se do pracovních týmů a přijímají různé role, ve kterých po dobu programu vystupují (např. fotograf, kartograf, matematik). V druhé části pracují v terénu, sbírají různými metodami informace, které v závěrečné části, která probíhá opět ve škole, zpracovávají a vzájemně prezentují. Program může být zaměřen na jedno z následujících deseti témat: Kvalita ovzduší, Nakládání s odpady, Využití prostoru, Rekreační funkce, Potravinové zdroje, Zdroje vody, Funkce zeleně, Biologičtí škůdci, Bariérovost prostředí,

Kulturní dědictví.

Ekosystémové služby Prahy 10

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, VDO, OSV, EV

Délka programu: 240 min.

Cena: 50 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna + terén okolí školy, která sídlí na Praze 10

Cíl: Žáci se prostřednictvím vybraného environmentálního tématu seznámí s ekoregionem, ve kterém se nachází jejich škola, získají výzkumné dovednosti a občanské postoje.

Anotace: V první části se žáci seznamují s vybraným tématem, rozdělují se do pracovních týmů a přijímají různé role, ve kterých po dobu programu vystupují (např. fotograf, kartograf, matematik). V druhé části pracují v terénu, sbírají různými metodami informace, které v závěrečné části, která probíhá opět ve škole, zpracovávají a vzájemně prezentují. Program může být zaměřen na jedno z následujících deseti témat: Kvalita ovzduší, Nakládání s odpady, Využití prostoru, Rekreační funkce, Potravinové zdroje, Zdroje vody, Funkce zeleně, Biologičtí škůdci, Bariérovost prostředí, Kulturní dědictví.

Ekosystémové služby Prahy 12

RVP ZV: ČP, ČZ, ČS, VDO, OSV, EV

Délka programu: 240 min.

Cena: 50 Kč

Věková skupina: 6. – 9. třída ZŠ

Kdy program probíhá: leden – prosinec

Kde program probíhá: školní učebna + terén okolí školy, která sídlí na Praze 12

Cíl: Žáci se prostřednictvím vybraného environmentálního tématu seznámí s ekoregionem, ve kterém se nachází jejich škola, získají výzkumné dovednosti a občanské postoje.

Anotace: V první části se žáci seznamují s vybraným tématem, rozdělují se do pracovních týmů a přijímají různé role, ve kterých po dobu programu vystupují (např. fotograf, kartograf, matematik). V druhé části pracují v terénu, sbírají různými metodami informace, které v závěrečné části, která probíhá opět ve škole, zpracovávají a vzájemně prezentují. Program může být zaměřen na jedno z následujících deseti témat: Kvalita ovzduší, Nakládání s odpady, Využití prostoru, Rekreační funkce, Potravinové zdroje, Zdroje vody, Funkce zeleně, Biologičtí škůdci, Bariérovost prostředí, Kulturní dědictví.

Sdružení TEREZA

VODNÍ SVĚT (pouze pro 6. - 8. třídu ZŠ)

„Kvalita vody vypovídá o kvalitě prostředí a naopak.“

Téma: vodní prostředí, působení člověka na vodní prostředí, přímé pozorování vodních organismů, ochrana životního prostředí

Žáci se při putování podél Dalejského potoka seznámí s drobným vodním živočichem blešivcem a jeho životním prostředím. Žáci zkoumají údolí z hlediska estetického i přírodovědného, odhalují vliv lidské činnosti na kvalitu vody a poznávají další drobné vodní živočichy. Program probíhá v Prokopském údolí.

BÁJNÁ ZEMĚ ALDEBARAN (6. – 9. třída ZŠ, SŠ)

„Čas strávený v přírodě nás učí vnímat, poslouchat a pozorovat, rozvíjet svou duši.“

Téma: smyslové hry v přírodě, rozvoj empatie, vnímání prostředí a fantazie

Žáci se promění v příslušníky čtyř bájných národů (Dryády, Fauni, Hobiti, Elfové) a vydají se na cestu do země Aldebaran. Postupně probouzejí jednotlivé smysly, rozvíjejí je a pomocí nich bájnou zemi prozkoumávají. Každý národ tvoří svou vůni, nápěv okolní krajiny a přírodní mandalu.

Program probíhá v Prokopském údolí.

KRAJINA MÝMA OČIMA (pro 8. - 9. třídu ZŠ, SŠ)

„Krajina je obraz, který člověk mění k obrazu svému.“

Téma: změny v krajině, vliv lidských činností na krajinu, historie Prokopského údolí

Žáci přímo v terénu zkoumají vznik údolí a krajinných prvků. Srovnávají satelitní ortofoto Prokopského údolí z různých období a na základě toho odvozují změny, které v krajině způsobil člověk. Hodnotí jejich dopady a předvídají budoucí stav.

Program probíhá v Prokopském údolí.

HODNĚ ŠTĚDRÝ ŠTĚDRÝ VEČER (pouze pro 6. třídu ZŠ)

"Vánoční čas je víc než jen hodně štědrý Štědrý večer."

Téma: význam svátků, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, problémy konzumní společnosti

Žáci objevují, co pro nás vlastně znamená adventní čas. Zjišťují, své skutečné potřeby a rozdíly v jejich vnímání u různých lidí. Vyrábí vlastní dárek a zároveň se učí dávat a přijímat. Společně vytváří příjemnou atmosféru.

(Tento program je možné objednávat pouze na konec listopadu a prosinec.)

ŠETRNÝ SPOTŘEBITEL (6. – 9. třída ZŠ, SŠ)

Chcete, aby Vaši žáci jednali v souladu s udržitelným životem?

Chcete, aby si uvědomili, že nestačí „jen třídít“?

Přijďte s nimi na cyklus programů na téma šetrný spotřebitel.

Žáci hledají důvody, proč být šetrným spotřebitelem. Navrhují, jak konkrétně každý den šetrně jednat. Přijďte na první program V hlavní roli mobil a poté si vyberte jeden až tři další navazující programy. Ve třídě můžete s žáky dále pracovat s pomocí pracovních listů a návazných aktivit.

V HLAVNÍ ROLI MOBIL (6. – 9. třída ZŠ, SŠ)

„S mobilním telefonem nosíme po kapsách celý svět.“

Téma: mobilní telefon, cyklus výrobku a jeho vliv na životní prostředí

Na příkladu mobilního telefonu sestavují žáci ve skupinách cyklus výrobku s důrazem na jeho dopad na životní prostředí. Zjišťují, jak mohou svým spotřebitelským chováním ovlivnit kvalitu životního prostředí.

MOC V NÁKUPNÍM KOŠÍKU (6. – 9. třída ZŠ, SŠ)

“Nákupní košík nabízí možnost volby.”

Téma: šetrné nakupování, značky Bio, Fairtrade, EŠV, FSC, kosmetika netestovaná na zvířatech

Žáci se formou čtení s předvídáním dozvídají souvislosti spojené s výrobou a distribucí běžných výrobků. Zkoumají své nákupní zvyklosti a učí se vybírat věci šetrné k životnímu prostředí i lidem.

MOJE DRAHÁ ENERGIE (6. – 9. třída ZŠ, SŠ)

„Nejlepší energie je ta, kterou vůbec nespotřebujeme.“

Téma: zdroje energie v ČR, vliv získávání energie na životní prostředí, energetické úspory

Žáci identifikují zdroje energie v ČR. Formou simulační hry zjišťují dopady používání těchto zdrojů na životní prostředí i jejich efektivitu. Hledají důvody, proč energií šetřit a plánují úsporná opatření u sebe doma.

ODPADNEME KVŮLI ODPADŮM? (6. – 8. třída ZŠ)

„Neber si všechno, využij vše, co si vezmeš, vezmi si jen to, co opravdu potřebuješ.“

Téma: vliv odpadu na životní prostředí, recyklace, předcházení vzniku odpadu

Žáci si na konkrétních příkladech vyzkouší, proč a jak o odpadech přemýšlet už při nakupování.

Způsoby nakládání s odpadem odhalí při posuzování skládky a spalovny i v roli majitelů recyklační firmy.

ZMĚNY KLIMATU (pro 8. - 9. třídu ZŠ,SŠ)

„Otázkou není, jak moc se mění klima a kdo za to může, ale jak to změní náš život.“

Téma: klima a jeho změny, vliv změn klimatu na člověka i životní prostředí

Žáci zjišťují příčiny a důsledky změn klimatu. Na základě simulační hry identifikují možné konflikty, které měnící se klima může přinést, a posuzují, jak se to dotýká života v České republice. Pomocí uhlíkové stopy si každý žák odhadne svůj vlastní podíl na skleníkovém jevu.

PROPOJENÝ SVĚT (pro 8. - 9. třídu ZŠ,SŠ)

“Prales a já jsme spojeni neviditelnou nití.”

Téma: globální propojenost světa, ubývání tropických deštných pralesů, původ výrobků denní spotřeby

Žáci formou simulační hry prožijí v různých rolích život v ubývajícím pralese. Reflektují hru a hledají souvislosti tohoto globálního problému s jejich životy. Proplétají se hustou sítí globálních vztahů k naší každodenní činnosti a zjišťují, jak ji mohou změnit.

OBCHODNÍ DŮM ZEMĚ (pro 8. - 9. třídu ZŠ, SŠ)

„Můj nákup přesahuje hranice mého domova.“

Téma: cyklus výrobku a jeho vliv na životní prostředí, šetrné nakupování, certifikace výrobků

Žáci se vydávají na netradiční nákup, při kterém objevují cyklus výrobku. Posuzují vliv jednotlivých fází cyklu na životní prostředí a diskutují o možnostech spotřebitele tento dopad zmírnit. Odhalí přitom způsob certifikace výrobků a zvyky svého spotřebitelského chování.

DĚTI VE SVÉM ŽIVLU (6. – 9. třída ZŠ, SŠ)

Dva na sebe navazující programy na téma živlů voda a vzduch a země, kterých se nelze zúčastnit samostatně (navazují na sebe vždy programy 1. a 2.). K programům získáte doplňující úkoly a přístup k elektronickým pracovním listům pro práci ve škole. Navíc pokud se zapojíte do hodnocení programu, poskytnete nám zpětnou vazbu k pracovním listům a pochlubíte se výstupy žáků při řešení návazných úkolů získáte novou publikaci z projektu Děti ve svém živlu. Ta obsahuje materiály ke všem živlům včetně plánů, výukových hodin a projektů zapojených učitelů (více o projektu zde).

Programy se zabývají významem daného živlu pro život na Zemi a vlivem člověka na něj. Nabízejí nápady, jak mohou žáci živlu pomoci, aby byl ochráněn před znečištěním.

Živel Voda

1. KDE ZAČÍNÁ A KDE KONČÍ ŘEKA

Téma: vztah říčního ekosystému a člověka, trvale udržitelný život, občanská iniciativa

Žáci tvoří příběh kapky vody, sledují její proměny v koloběhu vody. Metodou volného psaní vyjádří svůj vztah ke své oblíbené řece. Pomocí fotografií a mapy si vytváří ucelenou představu o řece Vltavě a vzájemném vlivu mezi ní a člověkem. Vyzkouší si vytvořit vlastní projekt k záchraně řeky a obhájit jej při veřejném zasedání před ostatními.

2. VELKÉ VODNÍ PÁTRÁNÍ

Téma: znečištění vody z domácností, vlastnosti vody, čisticí prostředky a jejich účinky

Během hry prochází žáci ve skupinách modelovým domem a hledají místa, kde dochází ke spotřebě nebo znečištění vody. Pomocí pokusů a jiných metod porovnávají různé čisticí prostředky a hledají k nim alternativy šetrné k vodě. Navrhují, jak mohou sami zmírnit znečištění vody způsobené domácnostmi.

Živel Vzduch

1. VZDUCH, KTERÝ DÝCHÁM

Téma: vlastnosti a složení vzduchu, hlavní zdroje znečištění vzduchu v Praze, ochrana ovzduší

Žáci si ujasní, z čeho se skládá vzduch. Nad mapou Prahy hledají největší znečišťovatele vzduchu.

Zkoumají, jak působí znečišťující látky na živé organismy, a navrhnou konkrétní možnosti zlepšení kvality ovzduší ve svém okolí.

2. MĚSTU „NA ZDRAVÍ!“

Téma: čistota ovzduší v Praze, životní prostředí města, funkce stromů, občanská iniciativa

Žáci řeší aktuální problematiku zastavování zelených ploch v Praze. Pro podporu svých argumentů provádějí jednoduchá měření a anketu přímo v terénu. V rámci přípravy veřejného jednání obhajují funkci zelených ploch z pohledu kvality vzduchu.

Program probíhá v parku na Letné.

Živel Země (se zaměřením na půdu)

1. V PŮDĚ TO ŽIJE!

Téma: vznik a funkce půdy, půdní organismy, koloběh látek

Žáci se postupně seznamují s různými složkami půdy. Jednoduchým pokusem změří obsah vzduchu v různých typech půdy. Sestavují logickou řadu vzniku půdy. V roli půdních organismů znázorní koloběh látek v půdě a pojmenovávají lidské vlivy, které funkci půdy narušují.

2. NENÍ POLE JAKO POLE

Téma: současná degradace půdy, šetrné zemědělství, kompostování

Na základě zhodnocení vlastního vlivu na kvalitu půdy hledají žáci možnosti, jak jí mohou škodit méně. Seznamují se s principy ekologického zemědělství a možnostmi kupování jeho produktů.

Vysvětlují, proč půdě prospívá kompostování a jaké příležitosti mají k třídění bio odpadu ve městě.

LES A KLIMATICKÉ ZMĚNY - NOVINÁŘI BEZ HRANIC (6. – 9. třída ZŠ, SŠ)

Téma: cyklus výrobku a jeho vliv na životní prostředí, šetrné nakupování, certifikace výrobků

Žáci vysvětlí princip skleníkového efektu a jeho souvislost s probíhajícími klimatickými změnami. Pochopí význam skleníkových plynů a příčiny jejich rostoucí koncentrace v atmosféře. Vysvětlí celosvětovou důležitost lesního ekosystému, zejména jeho roli úložiště CO₂. To vše v rolích zaměstnanců organizace Novináři bez hranic. Znalosti získané během programu zpracují do novinového článku s jasně formulovaným názorem.

Středisko ekologické výchovy Hl. m. Prahy Toulcův dvůr

Život pod lupou i mikroskopem

Cílová skupina: 6.-9. třída Délka programu: 180/240 min Cena: 70/80 Kč/žák

Doplnění učiva: Praktické poznávání přírody (Přírodopis)

Hledat krásu v maličkostech a objevovat detaily může být docela velké dobrodružství. Čeká nás nejen práce s mikroskopem při pozorování buněk, pletiv a drobných živočichů, ale i několik her a dalších aktivit. K dispozici je 10 mikroskopů a dvě binokulární lupy.

Jarní květena a její ochrana

Cílová skupina: 6.- 9. třída, SŠ Délka programu: 240 min Cena: 80 Kč/žák

Doplnění učiva: Základy ekologie, Praktické poznávání přírody, Biologie rostlin (Přírodopis), Ekosystémy, Základní podmínky života (Environmentální výchova)

Terénní výukový program probíhající na PP Pitkovická stráž s výskytem Koniklece lučního českého a dalších chráněných rostlin a živočichů. Zde se budeme věnovat samostatnému botanickému průzkumu ve skupinách a problematice ochrany cenných společenstev skalních stepí.

Poznámky: Program probíhá pouze v dubnu a květnu. Nezačíná na Toulcově dvoře, ale na místě domluveném s lektorem.

Člověk v krajině

Cílová skupina: 6.- 9. třída, SŠ Délka programu: 180/240 min Cena: 70/80 Kč/žák

Doplnění učiva: přírodopis, občanská výchova, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Environmentální výchova)

Jak by měla vypadat krajina, ve které bychom chtěli žít? Dozvíme se, jak se krajina kolem nás vyvíjela a měnila, a během příjemné vycházky si v praxi vyzkoušíme, co všechno lze ze současné podoby krajiny vyčíst. Zjistíme také, jaké má krajina barvy, zvuky, vůně... Na závěr se společně zamyslíme nad budoucností navštívené krajiny.

Můžete si vybrat ze dvou lokalit, kde bude program probíhat:

Tiché údolí: Program začíná i končí v Roztokách u Prahy, pokud se nerozhodnete dojet až do Suchdola na autobus MHD. Celý program se odehrává v terénu. Předem je nutná domluva s lektorem na místě a hodině srazu a ukončení programu. Pro školy ze severního okraje Prahy se nabízí dobrodružná možnost dopravy přívozem z Klecan nebo v Sedlci (viz terénní exkurze).

Meandry Botiče: Program začíná i končí na Toulcově dvoře. Během procházky si vyzkoušíme hodnocení (bonitaci) krajiny i orientaci podle mapky. Program ukazuje krajinu v jiném světle, než ji běžně člověk vnímá. Probíhá z větší části v terénu.

Vývoj života

Cílová skupina: 9. třída Délka programu: 180/240 min Cena: 70/80 Kč/žák

Doplnění učiva: Neživá příroda (Přírodopis)

Jak se život vyvíjel v celé své rozmanitosti a kráse? Objevíme tajemství zkamenělin v naší sbírce a budeme pátrat po svědcích dávné minulosti Země formou soutěže mezi skupinami. Budeme hledat a určovat drobné fosilie ve výplavech, na památku si vyrobíme otisk trilobita.

U nás na Zemi

Cílová skupina: 7.- 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: Globální svět (Výchova k občanství), Vztah člověka k prostředí (Environmentální výchova), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Pomocí simulačních her poodhalíme některé vlastní stereotypy chování, které by mohly souviset se současnými celosvětovými problémy. Společně se zamyslíme nad tím, co pro planetu může udělat každý z nás. Pokud vás ekologové nebo některé jejich názory štvou, budete mít příležitost říci to nahlas. Program je interaktivní a probíhá v interiéru; rozhodně vám nehrozí dlouhé pochmurné přednášky.

Kam s ním

Cílová skupina: 6. třída Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Environmentální výchova), Výtvarná výchova (Umění a kultura)

Co můžeme udělat pro to, aby se z naší planety nestalo jedno velké smetiště? V programu žáci prozkoumají záhadné předměty vyrobené z recyklovaného odpadu. Prostudují cestu od kontejneru s odpadky k novým výrobkům. Vyzkouší si vytvořit reklamu na třídění odpadu. Dozví se, co jsou to bioplasty a že brambory a kukuřice nemusí sloužit jen k jídlu. Ze starých novin si každé dítě vyrobí ruční papír a ozdobí si ho.

Než otočíme kohoutkem

Cílová skupina: 6.- 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: přírodopis, fyzika, chemie, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP (Environmentální výchova)

Bude náročné zachovat čistou vodu pro další generace? V tomto programu nás budou zajímat zdroje pitné vody, její úprava a rozvod, problematika spotřeby vody i čištění odpadních vod. Vše budeme zjišťovat a zkoušet v praxi formou mnoha pokusů s pomocí „vodního kufříku“ od Nadace Veolia.

Osvěží nás hra a vodní bar.

Život v mokřadu

Cílová skupina: 6.- 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: Základy ekologie (Přírodopis), Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Environmentální výchova)

Co je to mokřad a jakou má funkci v krajině? Proč si chrostík staví schránku a čím se liší larva čolka od pulce? Spolu s dětmi prozkoumáme, co v mokřadu roste a proč. Budeme lovit a určovat vodní živočichy a podle úlovek odhadneme, jaká je čistota vody. Odhalíme vazby a zákonitosti mokřadního ekosystému a objevíme, proč jsou mokřady tak důležité pro krajinu i člověka. Děti budou pracovat ve skupinách a prezentovat výsledky svého průzkumu.

Poznámky: Venkovní program, probíhá v období září – říjen a duben – červen za každého počasí. Je vhodné vzít si oblečení do terénu a pevné boty.

Život v mokřadu - balíček 3 v jednom

Cílová skupina: 6.- 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Víte, že mezi mokřady patří i rybníky a horská jezera? A jsou vůbec mokřady pro krajinu důležité? Většina lidí si pod pojmem mokřad představí nejspíš bažinu s komáry a jinou nepříjemnou havětí. Ne všichni víme, proč bychom si měli mokřadů vážit a chránit je. Nabízíme Vám možnost věnovat se tématu trochu více a to bez velkých nároků na přípravu a za cenu stávajícího programu! Co dostanete?

„Balíček 3 v jednom“ obsahuje:

1) PŘED PROGRAMEM dostanete kompletně zpracovanou vyučovací hodinu (včetně popisu aktivit, textů a obrázků na CD), kterou s Vašimi žáky realizujete PŘED tím, než navštívíte náš program. Cílem této hodiny je, aby žáci pochopili, co je to mokřad a jaké mokřadní ekosystémy se v ČR vyskytují.

2) PŘI PROGRAMU Život v mokřadu se budeme moci s žáky více věnovat poznávání přírody při průzkumu našeho mokřadu a lužního lesa.

3) PO PROGRAMU dostanete opět kompletně zpracovanou vyučovací hodinu, která žáky podrobněji seznámí s významem mokřadů a tím, jak je člověk ovlivňuje. Budete ji moci realizovat Po programu, abyste mohli na program navázat, téma rozvinout a uzavřít.

•S naším balíčkem budete rozvíjet průřezové téma Environmentální výchova - tematický okruh Ekosystémy, Základní podmínky života a Lidské aktivity a problémy životního prostředí.

Zelené příběhy

Cílová skupina: 6.- 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Program, který nás zavede do rozmanitého světa rostlin. Modulové uspořádání programu umožňuje lektorovi pružněji reagovat na potřeby výuky i na roční období. Proto nám při objednávání můžete sdělit čísla až tří modulů, které vás nejvíce zajímají a jimž se chcete podrobněji věnovat. Necháte-li výběr na nás, lektor zvolí moduly podle ročního období.

Doplnění učiva: Biologie rostlin (Přírodopis)

Program se skládá z následujících modulů:

1. Co je to rostlina a vývoj rostlin. Pomocí schémat, obrázků a malé sbírky zkamenělin hledáme, jak vypadaly rostliny v dávných geologických obdobích a jak se vyvíjely. Probíhá v učebně.

2. Rozmnožování rostlin – výtrusy, semena, krása plodů a semen, rozšiřování, strategie. Která semena mohou létat, která cestují na zvířecí srsti, která plavou? Proč jsou maličká a lehká, nebo naopak velká? Zjistíme to sami na ukázkách z naší sbírky. Zahrajeme si rovněž simulační hru. Probíhá v učebně, na podzim také v terénu.

3. Řekni mi, kytičko, proč tak vypadáš? Sucho a slunce, vedro nebo chlad, vodou zalité kořeny nebo dlouhotrvající stín – jak byste vyřešili takový problém? Jak ho řeší rostliny? Jak mohou přežít na skalách, na stromech, ve vodě a v bažinách? Příklady hledáme přímo v terénu i na pokojových rostlinách. Při hře také zjistíme, jak se rostliny brání proti býložravcům. Probíhá hlavně v terénu.

4. Rostlinné rekordy (sport má zelenou) – nejmenší, největší, nejtěžší, nejstarší... Během sportovní hry zjistíme, které stromy mohou být vyšší než Petřínská věž, zasoutěžíme si o nejrychlejší rostoucí stéblo a ve skupinkách vypátráme další rekordy. V terénu si najdeme naše vlastní „nej...“. Probíhá hlavně v terénu.

5. Rostliny užitkové a užitečné, jedlé, léčivé... babiččina zahrádka, využívání rostlin dříve a dnes. Z čeho mohou být žvýkačky, nugátové bonbóny, oblečení, boty? Co dalšího nám rostliny poskytují?

Která bylinka nám pomůže od nemoci? Skupinové pátrání mezi praktickými ukázkami v učebně a podle roční doby také v terénu.

6. Rostliny národní, kultovní, posvátné, čarodějné... jak lidé vnímali rostliny v dávných dobách a jak je vnímáme dnes, malá cesta časem. Zábavný doplněk k předchozímu modulu, kdy zjistíte např., jak si zajistit dobrou kondici.

7. Něco na památku – voňavý pytlíček s bylinkami nebo drobná dekorace ze sušených květů, vlastnoruční výrobek. Vhodné hlavně pro zimní období do učebny.

Krok za krokem vodním tokem

Cílová skupina: 6.- 9. třída, SŠ Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: Biologie živočichů, Základy ekologie (Přírodopis), Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Ekosystémy (Environmentální výchova)

Kudy a jak putuje řeka, než se dostane do moře? Kdo obývá říční ekosystémy? To vše se dozvíme pomocí 3D modelu vodního toku (dlouhý 4,5 m). Seznámíme se s jednotlivými biotopy od horských pramenů až k ústí řek a poznáme jejich nejznámější živočichy.

V druhé polovině programu se vypravíme do terénu k meandrům Botiče. Prozkoumáme vodní tok v jeho přírodním stavu a v pracovních týmech nalovíme a určíme drobné vodní živočichy. Zmínka bude patřit také povodním, vlivu lidské činnosti na vodní toky a současné ochraně říční krajiny.

Poznámky: Polovina programu probíhá u Botiče, proto je vhodné, aby si děti vzaly holínky nebo náhradní obuv na přezutí a oblečení do terénu. Probíhá v období září – říjen a duben – červen za každého počasí.

Les

Cílová skupina: 6.- 7. třída Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: Biologie rostlin, Biologie živočichů, Základy ekologie (Přírodopis), Ekosystémy (Environmentální výchova)

Proč je stonožka placatá? A co pomáhá veverce udržovat rovnováhu? V lese budeme určovat stromy pomocí určovacího klíče. Podíváme se, kdo žije v lesní hrabance a zjistíme, které živočichy potkáme v nočním lese. Objevíme, že adaptace není legrace, ale velká výhoda. Budeme přemýšlet, kdo se kým nebo čím živí a kdo je na čem závislý. Přijdeme na to, že les potřebují nejen zvířata a člověk, ale i krajina.

Poznámky: Venkovní program, probíhá v období září – říjen a duben – červen za každého počasí. Je vhodné vzít si oblečení do terénu a pevné boty.

Není kámen jako kámen

Cílová skupina: 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: Neživá příroda (Přírodopis), Biologie

V tomto programu se seznámíme s kameny pomocí prožiteků a smyslů. Zahrajeme si hru Cesta kamene a prožijeme cestu jednoho oblázku od jeho vzniku v zemském nitru až po okamžik, kdy jsme jej zvedli ze země.

Vlastním pozorováním a pokusy se sami naučíme poznávat jednotlivé horniny a nerosty a ve skupinách zjistíme, co všechno se dá z kamene vyrobit. Závěrečná soutěž mezi skupinami prověří nejen naši odvalu riskovat, ale i naše znalosti.

Cesta ke chlebu

Cílová skupina: 6.- 9. třída, SŠ Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: přírodopis, pracovní činnosti, Člověk ve společnosti (Výchova k občanství), Příprava pokrmů (Člověk a svět práce)

Názorně a prakticky zaměřený program věnovaný poznání, jak složitá a dlouhá je cesta k upečení chleba. Seznámíme se se základními obilovinami, vyzkoušíme si mláčení cepy, rozdrtíme na žernovu zrno na mouku a každý si upeče malý chlebaček. Doplnková témata: proměny zemědělské krajiny, ekologické zemědělství a biopotraviny.

Poznámky: Upečené pečivo není z hygienických důvodů určeno ke konzumaci. Program je časově náročný a není možné jej zkrátit, je určen pro skupinku max. 18 žáků. Pro zbývající část třídy doporučujeme vybrat jiný tříhodinový program.

Včelí společenstvo

Cílová skupina: 6.- 9. třída, SŠ Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: přírodopis, dějepis

Jaká je sezónní dynamika včelího společenstva a jaká je úloha jeho jednotlivých členů? Zjistíme, jak včely vyrábí med a jiné produkty. Dozvíme se, jak včely komunikují a jak probíhá vývoj včely. Prohlédneme si výukový úl s živými včelami a zavítáme na výstavu včelařských pomůcek a nástrojů. Praktické ukázky, sociální hry a základy včelařství.

Poznámky: V zimních měsících program probíhá spíše v interiéru, podle počasí je doplněn o vycházku k úlům.

Mléčná dráha

Cílová skupina: 6.- 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: přírodopis, pracovní činnosti, Výchova ke zdraví, Příprava pokrmů (Člověk a svět práce), Člověk ve společnosti (Výchova k občanství)

Vyrábí se mléko v továrnách? K čemu všemu se mléko využívá? Děti se seznámí se zvířaty, která poskytují mléko (kráva, ovce, kozy), a s jejich životními potřebami. Prakticky si vyzkouší získávání mléka (dojení) a jeho zpracování (výroba sýra a másla). Přímý kontakt se zvířaty, ekologické zemědělství, biopotraviny.

Poznámka: Probíhá pouze od 1. listopadu 2011 do 31. března 2012.

Kde se vzala domácí zvířata

Cílová skupina: 6.- 9. třída, SŠ Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: chov hospodářsky významných druhů, domestikace, význam, ochrana a chování živočichů (Člověk a příroda - přírodopis), chovatelství (Člověk a svět práce), ekologické zemědělství (Environmentální výchova), etické hodnoty, ochrana přírody a životního prostředí (Etická výchova), morální rozvoj (Osobnostní a sociální výchova).

Program je zaměřen na proces zdomácnění zvířat, který sehrál významnou roli ve vývoji lidstva. Na našem statku mají děti ojedinělou možnost seznámit se s původními českými plemeny hospodářských zvířat. Prostřednictvím aktivit a přímého kontaktu se zvířaty si děti uvědomí životní potřeby zvířat a ujasní si pojmy živočišný druh a plemeno. Dostaneme se i k etice chovu a k ekologickému zemědělství.

Poznámky: Aktivity jsou přizpůsobeny ročnímu období.

Rozumíme chování zvířat?

Cílová skupina: 6.- 9. třída, SŠ Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: přírodopis, biologie, společenskovední předměty, Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí a Kooperace a kompetice (Osobnostní a sociální výchova)

Pokusme se pochopit „řeč“ zvířat. V interaktivním programu děti zachytí na základě vlastního přímého pozorování životní projevy zvířat a jejich komunikaci. Díky společné diskusi nad získanými informacemi pro ně chování zvířat přestane být velkou neznámou. Nezapomeneme ani na srovnání s člověkem. Přímý kontakt se zvířaty, vcítění, emoce, rozvoj komunikačních dovedností.

Jak se žije hospodářským zvířatům

Cílová skupina: 6.- 9. třída, SŠ Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: chov hospodářsky významných druhů, domestikace, význam, ochrana a chování živočichů (Člověk a příroda - přírodopis), chovatelství (Člověk a svět práce), ekologické zemědělství (Environmentální výchova), etické hodnoty, ochrana přírody a životního prostředí (Etická výchova), morální rozvoj (Osobnostní a sociální výchova)

Proč došlo k soužití lidí a zvířat? A jaký je dnešní život hospodářských zvířat? Interaktivní výuka s materiály z praxe na téma prase domácí - biologie divokých předků, charakteristika domácích zvířat, obrazové materiály z velkochovů a biochovů, zákony, video-výstupy etologických výzkumů. Komentovaná prohlídka welfare farmy s pozorováním prasat, přímý kontakt se zvířaty. Jak můžeme ovlivnit život hospodářských zvířat? Závěrečná diskuze navazující na zážitky z programu vede k vyjasnění si vlastního vztahu k ochraně hospodářských zvířat.

Velká voda

Cílová skupina: 6.- 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí (Environmentální výchova), Základy ekologie (Přírodopis)

Co je to povodeň? Máme s vodou bojovat, nebo se s ní usmířit? A pokud se rozhodneme bojovat, máme šanci vyhrát? V průběhu programu se žáci seznámí s příčinami vzniku povodní i s protipovodňovými opatřeními. Pokusí se na základě názorů odborníků formulovat vlastní stanovisko k tomuto problému. Vypravíme se také do terénu, kde zkusíme nalézt systémy pro zadržení vody v krajině a kriticky zhodnotíme jejich vlastnosti a funkčnost.

Poznámky: Probíhá od března 2012 za každého počasí. Z části probíhá venku, je vhodné vzít si oblečení do terénu a pevné boty.

Ze života koní

Cílová skupina: 6.- 7. třída Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Doplnění učiva: chov hospodářsky významných druhů, domestikace, význam, ochrana a chování živočichů (Člověk a příroda – přírodopis), chovatelství (Člověk a svět práce), etické hodnoty (Etická výchova)

V programu se podíváme na svět z pohledu koní. Přeneseme se do doby zdomácnění koní a připomeneme si jejich využití v historii a současnosti. Budeme studovat život koní a jejich vzájemnou komunikaci. Na základě životních potřeb si odvodíme, jak poznat spokojeného koně. Prohlídka stájí, praktické ukázky, vlastní pozorování, hry.

Poznámky: Nejedná se o jízdu na koni.

Žijeme spolu

Cílová skupina: SŠ Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Klíčová slova: práva zvířat, využití zvířat, zvířata jako mazlíčci, zodpovědnost člověka, etické hodnoty, vztah společenské morálky a zákonů, legislativní normy

Mají zvířata nějaká práva? A čím je dáno chování lidí ke zvířatům? V interaktivním programu si studenti vyzkouší řadu aktivit souvisejících s etikou a zvířaty. Ve skupinách si připraví konkrétně zaměřenou osvětovou kampaň a vyzkouší si roli zákonodárců. V závěrečné reflexi řeší praktické možnosti ovlivnění společenské zodpovědnosti a legislativy.

Poznámky: Program probíhá v interiéru, je vhodný i pro zimní období.

Komunikace je cesta k člověku

Cílová skupina: SŠ Délka programu: 180 min Cena: 70 Kč/žák

Klíčová témata: verbální a neverbální komunikace, týmová spolupráce, týmové hry

Komunikace je cesta od města k městu, od člověka k člověku. Je základem fungování a rozvoje lidské společnosti i rodiny. Jak se mezi sebou dorozumíváme, jaké si předáváme informace a jaká omezení mají komunikační kanály. Součástí programu jsou především hry, při kterých si studenti vyzkouší možnosti verbální i neverbální komunikace, zaměří se na pozorování řeči těla a pochopí význam komunikačních dovedností.

Poznámky: Program probíhá pouze v interiéru.

Začínáme drátovat – drátování kamínků

Cílová skupina: 4.- 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 80 Kč/žák

Z oblázku a jemného včelařského drátku vykouzlíme rybku, přívěsek nebo těžítko.

S sebou: Přineste si pěkný oblázek. Na rybičku se hodí i plochý kamínek.

- Programy probíhají pouze v lednu a únoru.
- Délka programu je 180 minut, ranní programy doporučujeme začínat v 8.30 h.
- Počet účastníků je omezen na jednu třídu (max. 30 žáků).
- Akce jsou vhodné i pro odpolední školní družiny.
- Systém objednávání je stejný jako u ostatních programů.

Drátenické řemeslo – drátování nádobí

Cílová skupina: 5. - 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 80 Kč/žák

Vyzkoušíme si práci se silnějším drátem. Naučíme se jednoduchým způsobem odrátovat obyčejnou láhev a proměnit ji tak v originální dekoraci.

S sebou: Pěknou čistou cca 0,7l láhev. Láhve hranaté nebo příliš složitých tvarů nejsou vhodné.

Máte-li, přineste si malé kleště kombinačky.

- Programy probíhají pouze v lednu a únoru.
- Délka programu je 180 minut, ranní programy doporučujeme začínat v 8.30 h.
- Počet účastníků je omezen na jednu třídu (max. 30 žáků).
- Akce jsou vhodné i pro odpolední školní družiny.
- Systém objednávání je stejný jako u ostatních programů.

Tkaní

Cílová skupina: 4.- 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 80 Kč/žák

Seznámíme se se základy tkaní na destičce a vyrobíme si podložku pod hrnek nebo záložku do knihy.

S sebou: Máte-li někdo zbytky barevných klubíček, můžete je přinést, ale není to podmínkou.

- Programy probíhají pouze v lednu a únoru.
- Délka programu je 180 minut, ranní programy doporučujeme začínat v 8.30 h.
- Počet účastníků je omezen na jednu třídu (max. 30 žáků).
- Akce jsou vhodné i pro odpolední školní družiny.
- Systém objednávání je stejný jako u ostatních programů.

Práce s lýkem

Cílová skupina: 3.- 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 80 Kč/žák

Seznámíme se s příjemným přírodním materiálem a vyrobíme si drobnou dekoraci a podložku pod hrneček nebo malý košíček.

- Programy probíhají pouze v lednu a únoru.
- Délka programu je 180 minut, ranní programy doporučujeme začínat v 8.30 h.
- Počet účastníků je omezen na jednu třídu (max. 30 žáků).
- Akce jsou vhodné i pro odpolední školní družiny.
- Systém objednávání je stejný jako u ostatních programů.

Košikářství

Cílová skupina: 5. - 9. třída Délka programu: 180 min Cena: 80 Kč / žák

Seznámíme se se základy košíkářského řemesla a vyrobíme si malou proutěnou ošatku.

S sebou: zahradnické nůžky, ostrý nožik a pracovní oděv

- Programy probíhají pouze v lednu a únoru.
- Délka programu je 180 minut, ranní programy doporučujeme začínat v 8.30 h.
- Počet účastníků je omezen na jednu třídu (max. 30 žáků).
- Akce jsou vhodné i pro odpolední školní družiny.
- Systém objednávání je stejný jako u ostatních programů.

Indiánské inspirace

Cílová skupina: 3. - 7. třída Délka programu: 180 min Cena: 80 Kč/žák

Přírodní textilní vlákna provázejí lidstvo od pradávna. Povíme si o rostlinách a zvířatech, z nichž se vlákna získávají. Naučíme se rozeznat některé z nich a odlišit je od umělých vláken. Necháme se inspirovat indiánskými příběhy. Vytvoříme si vlastní tkanici a pytlíček „na bylinky“ a lapač snů, který ochrání náš spánek. Sílu provazů a uzlů vyzkoušíme při hře.

S sebou: ostré nůžky a větší korálky

Poznámky: Při výtvarných činnostech je důležitá pomoc pedagoga

Keltské inspirace

Cílová skupina: 3. - 7. třída Délka programu: 180 min Cena: 80 Kč/žák

Keltové a jejich druidi byli znalci přírody a jejích zákonitostí, uctívali nejen přírodní cykly, ale i stromy a kameny. Necháme se inspirovat příběhy a keltskou moudrostí, vytvoříme mandalu z přírodních materiálů. Podle „Stromokruhu“ si každý vyrobí šablonu svého stromu, kterou si natiskne. Pokud stihneme, vyrobíme si i jednoduchý šperk.

S sebou: ostré nůžky a větší korálky, datum narození dětí

Poznámky: Při výtvarných činnostech je důležitá pomoc pedagoga.

Dendrologická zahrada Průhonice

Cílová skupina: 5. -9. třída ZŠ, SŠ Délka programu: 3-4 hod Cena: 70 Kč + doprava + 60 Kč vstupné/žák

V Dendrologické zahradě u Průhonic nalezneme takové bohatství dřevin z různých zemí, že zde můžeme absolvovat malou „cestu kolem světa“. Při ní nakoukneme i do jiných klimatických pásem či na svahy velehor, dozvíme se něco o užitku, který stromy lidem ve své zemi poskytují, posedíme v příjemném altánku nad rybníčkem nebo pod stinnou pergolou.

Trasa: okružní cesta zahradou

Tematické zaměření: dřeviny domácí i introdukované

Délka trasy: Základní délka prohlídky min. 3 hodiny, ale pokud se chcete podívat do nejkrásnějších partií zahrady, je lépe počítat 4 hodiny.

Doprava: autobus MHD, 1. pásmo PID

Odjezd a návrat: Podle dohody, autobusy jezdí každou půlhodinu.

S sebou: jídlo pití, obuv a oblečení do terénu přiměřené počasí

Dubeč a okolí

Cílová skupina: II. stupeň ZŠ a SŠ Délka programu: 6 (12) km Cena: 70 Kč/žák

Víte, kde můžete přímo v Praze na podzim slyšet troubení jelenů? Proč má skála na Rohožníku zvláštní dírký a kde si můžete sáhnout na čeřiny prvohorního moře? Toto vše a mnohem víc zjistíte na trase okolím Dubče. Rozhlédnete se z návrší Rohožník a malebnými loukami podél Říčanky dojdete k Podleskému rybníku s památnými duby na hrázi. Kolem trochu strašidelného bývalého mlýna se dostanete k jelení farmě, obejdete rybník a podíváte se, kolik je zde letos vodního ptactva. Trasu zakončíte v bývalé bažantnici, kde sami zjistíte, co roste a žije v tzv. tvrdém luhu. Z Uhříněvsi se můžete vrátit autobusem nebo vlakem. Delší varianta vás zavede navíc do Královic s gotickou tvrzí a zajímavým kostelem svaté Markéty na místě bývalého slovanského hradiště, odkud je jen kousek do Koloděj se zámekem a zastávkou autobusu zpět do Prahy.

Trasa: PP Rohožník, přírodní park Říčanka s Podleským rybníkem, PP Uhříněveská obora, u delší varianty navíc povodí Rokytky, NKP Šance.

Tematické zaměření: proměny příměstské krajiny, úvod do krajinné ekologie, geologie, botanika, historie

Poznámky: Trasa je snadno dostupná MHD. Fyzicky nenáročnou kratší variantu lze přizpůsobit i pro I. stupeň ZŠ.

Doprava: autobusem MHD

Odjezd a návrat: Podle dohody, autobus jezdí každou půlhodinu.

S sebou: jídlo, pití, pevnou obuv a oblečení do terénu přiměřené počasí

Jarní květena lužních lesů

Cílová skupina: SŠ Délka programu: 15 km Cena: 70 Kč + doprava / žák

Koberce rozkvetlých dymnivek, sasaneček a dalších hajních květin, vůně česneku medvědího, tiché tuňky, stromoví velikáni, ptačí koncert, velebný tok Labe a na závěr Kolín s nádherným dílem Petra Parléře, to vše můžete vidět při této trase v období jarního aspektu.

Trasa: Velký Osek, NPR Libický luh, PR Tonice-Bezudná, NPR Veltrubský luh, Kolín

Tematické zaměření: společenstvo lužního lesa

Poznámky: Exkurze se konají pouze na jaře, optimální dobou je duben.

Doprava: vlak

Odjezd a návrat: Podle dohody, vlaky do Velkého Oseka a z Kolína jezdí každou hodinu. Počítejte s celodenním výletem.

S sebou: jídlo, pití, pevnou obuv a oblečení přiměřené počasí

Putování Průhonickým parkem

Cílová skupina: II. stupeň ZŠ a SŠ Délka programu: 3-4 hod Cena: 70 Kč + doprava + vstupné/žák

Průhonický park je známý hlavně nádhernými rododendrony, ale zajímavý je také mimo dobu jejich květu. Nalezneme zde nejen bohatství dřevin z různých zemí, ale i společenstva přírodní či přírodě blízká, např. vlhké louky, pobřežní porosty, smolníčkovou nebo bikovou doubravu, xerothermní trávníky... toto vše můžeme využít k praktickému zkoumání v rámci biologie nebo ekologie.

Trasa: okružní cesta parkem, délka podle dohody

Tematické zaměření: dřeviny domácí a introdukované, parky jako svébytná umělecká díla, význam parků v krajině

Délka trasy: Základní délka prohlídky min. 3 hodiny, ale pokud se chcete podívat i do Obory, je lépe počítat min. 4 hodiny.

Doprava: autobus MHD, 1. pásmo PID

Poznámky: Současné vstupné do parku činí 50,-/25,- Kč.

Odjezd a návrat: Podle dohody, autobusy jezdí každou půlhodinu.

S sebou: jídlo, pití, pevnou obuv a oblečení přiměřené počasí

Kavylová step na Cikánce

Cílová skupina: II. stupeň ZŠ a SŠ Délka programu: 3 km Cena: 70 Kč/žák

Rozsáhlé porosty kavylů, vlnících se na stráních NPP Cikánka, okouzlí na jaře každého návštěvníka. Plochý vápencový hřeben s bohatou květenou umožňuje poznat krásu stepních společenstev, které ve středních Čechách nemají obdoby. Lokalita se nachází na jihozápadním okraji Prahy, je dostupná MHD.

Tematické zaměření: botanika, stepní společenstva

Doprava: autobus MHD

Odjezd a návrat: dle dohody

S sebou: jídlo, pití, pevnou obuv a oblečení přiměřené počasí, zápisník, tužku

Poznámka: Exkurze se konají pouze na jaře, optimální doba je od druhé poloviny května do začátku června.

Tiché údolí

Cílová skupina: II. stupeň ZŠ a SŠ Délka programu: 6 km Cena: 70 Kč + doprava/žák

Kde se našel bronzový poklad, kudy vedla pradávna stezka na Pražský hrad, kde stávaly nejstarší mlýny v Čechách a také jak si příroda dobývá svoje území zpět, pokud zde člověk přestal hospodařit, a vytváří nové cenné biotopy – to vše můžete zjistit během této trasy. Máloliterá cesta nám tak názorně ukáže, jak mohutné přírodní síly modelují krajinu, a současně jak ji mění člověk. Jaro i podzim zde mají svoje kouzlo, trasa je příjemná a terén nenáročný.

Trasa: Roztoky u Prahy, Tiché údolí, Holý vrch, Suchdol (MHD). Pro SŠ začátek v Sedlci, s vyhlídkou na Sedlecké skály, a přes Roztocký háj dále do údolí.

Tematické zaměření: botanika, geologie, vývoj krajiny a vliv člověka na krajinu

Poznámky: Trasu lze podle dohody prodloužit o Sedlecké skály a Roztocký háj (doprava autobusem MHD).

Doprava: vlak, autobus, přívoz

Odjezd a návrat: Vlak do Roztok jezdí asi v hodinových intervalech. Autobusy č. 340 a 350 do Roztok jezdí z Vítězného náměstí („Kulaták“). Přívoz z Klecan je nutno domluvit předem s jeho nájemcem na tel. 284 890 074 nebo 284 891 162 (domů). Přívoz Sedlec

– Zámky (autobus 102) je zařazen do PID (tel. 736 777 666 nebo www.dp-praha.cz).

S sebou: jídlo, pití, pevnou obuv a oblečení přiměřené počasí

Ze Zás muk do Kouřimi

Cílová skupina: II. stupeň ZŠ a SŠ Délka programu: 10 km Cena: 70 Kč + doprava / žák

Víte, jaké tajemství skrývá Lechův kámen? Poďte s námi navštívit kraj, kde najdeme zídky seskládané z přírodního kamene, staré kamenné mosty přes potok plný peřejí, stinné skalnaté údolí, lesy a v nich ukrytý rybník Strašík, louky, vesničky, polní cesty, a nakonec město se středověkým koloritem, nad nímž se rozkládá rozlehlé hradiště. Ano, v tomto kraji kameny opravdu vyprávějí, stačí pozorně naslouchat.

Trasa: Zás muky, Toušice, Kouřim

Tematické zaměření: krajina a její vývoj, vliv člověka, geologie, botanika

Poznámky: Trasa je hezká po celý rok, ale nejkrásnější je na podzim.

Doprava: příměstským autobusem do Zás muk, návrat z Kouřimi autobusem a vlakem

Odjezd a návrat: Odjezd z Hájů v 8:00, návrat do Prahy kolem 17:00.

S sebou: jídlo, pití, obuv a oblečení do terénu přiměřené počasí

Voděradské bučiny

Cílová skupina: 5. třída I. st. ZŠ, II. st. ZŠ, SŠ Délka programu: (6)10 km Cena: 70 Kč + doprava/žák

Poďte s námi na výpravu za tajemstvím černokosteleckých lesů, do kraje zaniklých vesnic a památek na dobu ledovou... Zjistíme, co znamená pojem „výběrový strom“, proč se tady smrkům daří víc v údolí než na kopci, kde se v lese vzaly četné žulové balvany, najdeme památný smrk a vypátráme, které stromy zde nejsou původní a které sem naopak patří. Dozvíme se, jak vypadaly zdejší lesy v minulosti a jak se měnily vlivem člověka. Vlastním pozorováním i z naučné stezky zjistíme, kdo v lese žije, a zkusíme sami vypátrat pobytové stopy lesních obyvatel.

Trasa: Aldašín, Penčický smrk, údolí Jevanského potoka, NPR Voděradské bučiny

Tematické zaměření: ekosystém lesa, společenstva bučin, péče o les, památné stromy, geologie (periglaciální jevy)

Délka trasy: 6 km (návrat z Jevan) nebo 10 km (návrat z Louňovic). Kratší trasa končí v Jevanech kolem 13:00. Spojení lektor s učitelem domlouvá předem podle aktuálního jízdního řádu.

Doprava: autobus, 3 pásma PID

Odjezd a návrat: 8:00 –15:00, autobus jezdí každou hodinu

S sebou: jídlo, pití, obuv a oblečení do terénu přiměřené počasí

Ornitologické exkurze

Pokud byste rádi sledovali vodní ptáky přímo na rybníku, v jejich přirozeném prostředí, můžete si s lektorem domluvit individuální terénní program.

Individuální exkurze

Pro malé kolektivy (do 20 účastníků) opravdových zájemců o přírodu lze individuálně dohodnout i jiné trasy s návštěvou zajímavých lokalit.

Naučné středisko ekologické výchovy Kladno - Čabárna o.p.s.

Krátkodobé programy pro ZŠ a SŠ

Tažní ptáci

Povíme si o stěhování živočichů a podrobněji se seznámíme s ptáky, kteří od nás na zimu odlétají

Ptačí budky - náhradní domovy

Povíme si o přirozených ptačích domovech a vysvětlíme dětem, proč je vyvěšovat. Společně porovnáme vlastní potřeby domova s potřebami živočichů.

Včelička a jiný pruhovaný hmyz

Cílem je přiblížit život včel a naučit se poznávat další podobný hmyz.

Musíme se bát v přírodě

Děti se dozví, co je ve světě rostlin a zvířat nebezpečné, na co bychom měli být opatrní a čeho se naopak bojíme zbytečně.

Co po nás zůstává

Povídání o odpadu, který po nás zůstává v přírodě jak vzniká a jaký má vliv na okolní přírodu.

Program je doplněn příklady z praxe záchranné stanice.

Rozmanitost přírody. (6.-9.ročník)

Vysvětlíme si co to je biodiverzita a proč je tak důležitá. Na příkladech si ukážeme rozmanitost přírody a co se stane, když rozmanitost klesá.

Velké šelmy v ČR (6.-9.ročník)

Program je zaměřen na výskyt velkých šelem v ČR a jejich nepostradatelnou úlohu v přírodě.

Otoč vypínačem (6.-9.ročník)

Program se věnuje vysvětlení druhů výroby elektrické energie, a jak jednotlivé způsoby ovlivňují krajinu a život v ní. Zamyslíme se na jednotlivými klady a zápory.

Půldenní programy pro ZŠ a SŠ

Zima v přírodě

Děti se zde seznámí s ději v zimní přírodě, co dělají jednotlivá zvířata, jak přežívají zimu, jak zimuje hmyz, stromy i byliny. Věnujeme se i způsobům pomoci zvířátkům v zimě.

Program realizujeme pouze v zimním období – od začátku prosince do 15. března.

Voda v přírodě

V programu si vysvětlíme, důležitost vody pro život, kde všude se s vodou setkáme a jak ji člověk dokáže využít. Prakticky si vyzkoušíme jak se dá různými způsoby určovat kvalita vody a co vše se dá o vodě zjistit. Program využívá terén v okolí záchranné stanice AVES (rybník,potok). Vše je doplněno praktickou činností v souvislosti s vodou.

Program realizujeme pouze od září do 15.listopadu a od 15.března do konce června.

Proměny lesa

Program se věnuje proměnám lesa (živočichů i rostlin) v průběhu ročních období. Děti se seznámí s různými typy lesa (některé si ukážeme prakticky) a jejich významem pro přírodu a člověka. Vše je doplněno praktickou činností v lese podle toho, v kterém ročním období je program realizován (např. určování stromů dle různých znaků, průzkum lesní půdy, pobytové znaky živočichů, lesní

byliny apod.)

Člověk a zvířata

Děti se seznámí s historií domácích zvířat a zamyslí se nad tím, zda lze domestikovat všechna divoká zvířata. Detailněji se budeme věnovat nejběžnějším zvířatům využívaných člověkem, proč a k jakým účelům je využívá. Program je doplněn simulačními hrami a ukázkami v záchranné stanici AVES.

Biotopy ovlivněné člověkem

Program představuje různé biotopy, které vznikly díky lidské činnosti (haldy, lomy, pískovny, opuštěné zástavby apod.). Vysvětlíme si a na příkladu kladenských hald prakticky ukážeme, že tato území nejsou z přírodovědného hlediska bezcenná, naopak, že mohou být velmi zajímavá.

Nastíníme si možnosti jak dál s využitím takovýchto území.

PROGRAM JE URČEN PRO DĚTI OD 6.TŘÍDY ZŠ

Rozmanitost přírody a její význam

Program vysvětluje, co se myslí rozmanitostí přírody, proč je pro nás pestrá příroda důležitá. Na různých modelových situacích si děti ukáží, co se stane, když jeden biotop zmizí – dozví se důsledky a návaznosti změn v krajině.

PROGRAM JE URČEN PRO DĚTI OD 4.TŘÍDY ZŠ

Vliv člověka na přírodu (3.-9. třída ZŠ, SŠ)

Cílem programu je uvědomit si, jak moc člověk ovlivňuje dění v přírodě – kladně i záporně. Děti se zamyslí nad tím jak se v přírodě mohou chovat a jak ne a co mohou sami udělat ke zmenšení záporného vlivu člověka na přírodu.

PROGRAM JE URČEN PRO DĚTI OD 3.TŘÍDY ZŠ

Myslivost

Cílem programu je seznámit se s tím co to je myslivost, co vše tam patří za činnosti. Dozvíte se o historii myslivosti, seznámíte se s mysliveckým názvoslovím, loveckými psy a s péčí o zvěř po celý rok.

Meteorologie

Během programu si zahrajete na meteorologa, seznámíte se s pojmy, vyzkoušíte si různá měření a zkusíte si počasí předpovídat.

PROGRAM JE URČEN PRO DĚTI OD 4.TŘÍDY ZŠ

Život v noci

Cílem programu je uvědomit si, že příroda v noci nespí, naopak je mnohdy živější než ve dne.

Seznámíte se s různými nočními živočichy a vyzkoušíte si na sobě zda byste zvládli život v nočním lese.

Vycházky pro ZŠ a SŠ

Drvotova naučná stezka I doba trvání 2-3 hodiny

Projdeme okolí Malých a Velkých Záplav, zavítáme k leknínovému jezírku a zastavíme se u pozůstatků koněspřežní dráhy. Výchozí místo: aut. zast. K. Žehrovice, nebo dle dohody

Drvotova naučná stezka II doba trvání 2-3 hodiny

Projdeme okolí mokřadu Kalspot, povíme si o těžbě pískovce zvaného Žehrovák“ a o životě zatopených lomech. Výchozí místo: aut. zast. K. Žehrovice, nebo dle dohody.

Vinařická horka doba trvání 2-3 hodiny

Projdeme naučnou stezku po horce a seznámíme se s místním životem a geologickým původem horky. Výchozí místo: aut. zast. ve Vinařicích nebo dle dohody.

Halda RONA doba trvání 1 hodina

Projdeme se po haldě bývalého dolu Rona, poznáte biotop silně ovlivněný člověkem, budeme se věnovat zejména sukcesi, přírodním zvláštnostem a krajině. Z haldy je pěkný výhled do okolí.

Výchozí místo: zastávka MHD Ronovka nebo dle dohody.

Slánská hora doba trvání 1-1,5 hodiny

Projdeme naučnou stezku po hoře a seznámíme se s místním životem a geologickým původem hory.

Výchozí místo: aut. Nádraží Slaný nebo dle dohody.

Hodnoticí tabulky

Hodnoticí tabulka

HODNOTICÍ TABULKA PRO EVP

Datum: 2.5.2012

Název programu: Krajina mýma očima

Škola, ročník: Obchodní škola

Hovorčovická, 1.ročník

Pracoviště: SEV TEREZA

Počet žáků: 12

Lektor: Katka

Rozvoj geografických dovedností -

- 1) Kladení geografických otázek 4 3 2 1
- 2) Získávání informací 4 3 2 1
- 3) Organizování informací 4 3 2 1
- 4) Analyzování informací 4 3 2 1
- 5) Zodpovídání geografických otázek 4 3 2 1

- 1) Jak hodnotí dosažení stanovených cílů: Lektor hodnotí program, zpětná vazba od žáků.
- 2) Odborná správnost a aktuálnost 4 3 2 1
- 3) Obsah adekvátní věku účastníků, tématu a délce EVP 4 3 2 1
- 4) Návaznost na vzdělávací standardy 4 3 2 1
- 5) Metody adekvátní věku účastníků, tématu a délce EVP 4 3 2 1
- 6) Využívání aktivizujících a interaktivních metod 4 3 2 1
- 7) Skupinová práce 4 3 2 1
- 8) Přímý kontakt s přírodou, přírodninami 4 3 2 1
- 9) Praktické činnosti 4 3 2 1
- 10) Kvalitní učební pomůcky 4 3 2 1
- 11) Příznivé prostředí 4 3 2 1
- 12) Soulad mezi sdělovanými postoji a chováním lektora v průběhu programu 4 3 2 1
- 13) Propojení teorie a praxe 4 3 2 1
- 14) Využití znalostí, dovedností a zkušeností účastníků 4 3 2 1
- 15) Představení střediska, lektorů a programu 4 3 2 1
- 16) Ujasnění pravidel chování a komunikace mezi lektory a účastníky 4 3 2 1
- 17) Navození a podpora vzájemné komunikace (včetně rozvoje schopnosti naslouchat druhému) 4 3

2 1

18) Podpora spolupráce 4 3 2 1

19) Prostor a podpora vyjádřit názor, nápad 4 3 2 1

20) Ujasnění role učitele při EVP včetně žádosti o zpětnou vazbu 4 3 2 1

21) Kladná zpětná vazba na aktivity účastníků související s programem 4 3 2 1

22) Závěrečná reflexe / opakování (dle použité metodiky) s aktivní účastí přítomných 4 3 2 1
(účastnice nechtěly s lektorkou spolupracovat, program je nezajímá z níže uvedených důvodů)

23) Realizovaná struktura EVP (např. cíl, motivace, činnosti, závěr) 4 3 2 1

24) Pohyb a výrazové prostředky lektora 4 3 2 1

25) Kultivovaný projev lektora (mluva, hlas, písemný projev) 4 3 2 1

26) Vnímavost situace a bezpečná atmosféra 4 3 2 1

Konkrétní geograficky zaměřené činnosti:

Funkce krajiny, respektive Prokopského údolí.

V aktivitě motivované příběhy horníků v různých časových obdobích.

Práce s mapou. Srovnávání leteckých snímků Prokopského údolí za posledních 100 let.

Doplňující komentář k programu:

Program sám o sobě byl moc pěkně připraven. Bohužel účastnice programu byla samá děvčata a navíc ze školy, která předměty jako je biologie a zeměpis, které by tento program rozvíjel nemají nebo je mají jen jeden rok. Program navštívily jen, aby vyplnily dopoledne, kdy nemohly být ve škole. A tak obsah programu ani jednu nezajímá a některé ho i sabotovaly.

Doplňující komentář k lektorovi:

Lektorka měla příjemný projev a opravdu tématu rozuměla. Z neaktivity účastnic byla lehce zoufalá, ale i přesto program proběhl tak, jak měl a bylo řečeno, vše co mělo.

Hodnoticí tabulka

HODNOTICÍ TABULKA PRO EVP

Datum: 25.4.2012

Název programu: Průzkum lesoparku Kamýk

Škola, ročník: ZŠ Meteorologická

Praha 4, 6.třída

Pracoviště: Ekocentrum Koniklec

Počet žáků: 27

Lektor: Martina Zrostlíková

Rozvoj geografických dovedností -

- 1) Kladení geografických otázek 4 3 2 1
- 2) Získávání informací 4 3 2 1
- 3) Organizování informací 4 3 2 1
- 4) Analyzování informací 4 3 2 1
- 5) Zodpovídání geografických otázek 4 3 2 1

1) Jak hodnotí dosažení stanovených cílů: Pomocí formuláře pro učitele, který žáky doprovází a pro lektora, který program vede. Formulář vyplňuje učitel během programu a lektor po programu.

- 2) Odborná správnost a aktuálnost 4 3 2 1
- 3) Obsah adekvátní věku účastníků, tématu a délce EVP 4 3 2 1
- 4) Návaznost na vzdělávací standardy 4 3 2 1 (spíše biologické)
- 5) Metody adekvátní věku účastníků, tématu a délce EVP 4 3 2 1
- 6) Využívání aktivizujících a interaktivních metod 4 3 2 1
- 7) Skupinová práce 4 3 2 1
- 8) Přímý kontakt s přírodou, přírodninami 4 3 2 1
- 9) Praktické činnosti 4 3 2 1
- 10) Kvalitní učební pomůcky 4 3 2 1
- 11) Příznivé prostředí 4 3 2 1
- 12) Soulad mezi sdělovanými postoji a chováním lektora v průběhu programu 4 3 2 1
- 13) Propojení teorie a praxe 4 3 2 1
- 14) Využití znalostí, dovedností a zkušeností účastníků 4 3 2 1
- 15) Představení střediska, lektorů a programu 4 3 2 1
- 16) Ujasnění pravidel chování a komunikace mezi lektory a účastníky 4 3 2 1
- 17) Navození a podpora vzájemné komunikace (včetně rozvoje schopnosti naslouchat druhému) 4 3

2 1

18) Podpora spolupráce 4 3 2 1

19) Prostor a podpora vyjádřit názor, nápad 4 3 2 1

20) Ujasnění role učitele při EVP včetně žádosti o zpětnou vazbu 4 3 2 1

21) Kladná zpětná vazba na aktivity účastníků související s programem 4 3 2 1

22) Závěrečná reflexe / opakování (dle použité metodiky) s aktivní účastí přítomných 4 3 2 1

23) Realizovaná struktura EVP (např. cíl, motivace, činnosti, závěr) 4 3 2 1

24) Pohyb a výrazové prostředky lektora 4 3 2 1

25) Kultivovaný projev lektora (mluva, hlas, písemný projev) 4 3 2 1

26) Vnímavost situace a bezpečná atmosféra 4 3 2 1

Konkrétní geograficky zaměřené činnosti:

Práce a orientace s mapou oblasti, v níž se žáci pohybovali. Žáci zakreslovali do mapy okolní krajinu a tvořili si legendu.

Funkce krajiny, ve které se žáci vyskytovali. Žáci vykonávali konkrétní činnosti zaměřené na funkci lesa (lesoparku).

Doplňující komentář k programu:

Některé žáky program příliš nebavil. Myslím, že si toho mnoho neodnesli. Naopak někteří se s chutí zapojili. Nezáměr ale přičítám z části také počtu žáků. Program je určen pro méně početnou skupinu žáků.

Doplňující komentář k lektorovi:

Lektorka byla zároveň autorkou programu. Proto program velmi dobře vedla a tématu rozuměla. Měla příjemný projev.

Hodnoticí tabulka

HODNOTICÍ TABULKA PRO EVP

Datum: 7.5.2012

Název programu: Expedice do Českého krasu

Škola, ročník: Gymnázium Kladno,
tercie

Pracoviště: Středisko ekologické výchovy Hl. m. Prahy

Počet žáků: 27

Toulcův dvůr

Lektor: Eva Kopecká

Rozvoj geografických dovedností -

- 1) Kladení geografických otázek 4 3 2 1
- 2) Získávání informací 4 3 2 1
- 3) Organizování informací 4 3 2 1
- 4) Analyzování informací 4 3 2 1
- 5) Zodpovídání geografických otázek 4 3 2 1

- 1) Jak hodnotí dosažení stanovených cílů: Slovní hodnocení od paní učitelky. Hodnotí lektor sám.
- 2) Odborná správnost a aktuálnost 4 3 2 1
- 3) Obsah adekvátní věku účastníků, tématu a délce EVP 4 3 2 1
- 4) Návaznost na vzdělávací standardy 4 3 2 1
- 5) Metody adekvátní věku účastníků, tématu a délce EVP 4 3 2 1
- 6) Využívání aktivizujících a interaktivních metod 4 3 2 1
- 7) Skupinová práce 4 3 2 1
- 8) Přímý kontakt s přírodou, přírodninami 4 3 2 1
- 9) Praktické činnosti 4 3 2 1
- 10) Kvalitní učební pomůcky 4 3 2 1
- 11) Příznivé prostředí 4 3 2 1
- 12) Soulad mezi sdělovanými postoji a chováním lektora v průběhu programu 4 3 2 1
- 13) Propojení teorie a praxe 4 3 2 1
- 14) Využití znalostí, dovedností a zkušeností účastníků 4 3 2 1
- 15) Představení střediska, lektorů a programu 4 3 2 1
- 16) Ujasnění pravidel chování a komunikace mezi lektory a účastníky 4 3 2 1
- 17) Navození a podpora vzájemné komunikace (včetně rozvoje schopnosti naslouchat druhému) 4 3

2 1

- 18) Podpora spolupráce 4 3 2 1
- 19) Prostor a podpora vyjádřit názor, nápad 4 3 2 1
- 20) Ujasnění role učitele při EVP včetně žádosti o zpětnou vazbu 4 3 2 1
- 21) Kladná zpětná vazba na aktivity účastníků související s programem 4 3 2 1
- 22) Závěrečná reflexe / opakování (dle použité metodiky) s aktivní účastí přítomných 4 3 2 1
- 23) Realizovaná struktura EVP (např. cíl, motivace, činnosti, závěr) 4 3 2 1
- 24) Pohyb a výrazové prostředky lektora 4 3 2 1
- 25) Kultivovaný projev lektora (mluva, hlas, písemný projev) 4 3 2 1
- 26) Vnímavost situace a bezpečná atmosféra 4 3 2 1

Konkrétní geograficky zaměřené činnosti:

Vzhledem k tomu, že program probíhal formou přednášky v terénu, žáci měli na starost pouze odpovídání na otázky a doplňování správných odpovědí do kvízu. Lektorka ale kladla otázky týkající se vývoje krajiny a krajinných prvků, krasu, zemědělství a těžby. Žáci se snažili na ně odpovídat.

Doplňující komentář k programu:

Program probíhal formou přednášky, takže jediná aktivita žáků spočívala v odpovídání na otázky a doplňování správných odpovědí do kvízu, který nebyl na konci programu ani vyhodnocen. Tato exkurze byla dělána Gymnáziu z Kladna "na míru", proto probíhala v Českém krase. Ovšem nevím, zda si paní učitelky přáli formu přednášky. Kdyby se jednalo o klasický ekologický výukový program, byla by jeho trasa kratší a bylo by v něm zařazeno více aktivit.

Doplňující komentář k lektorovi:

Lektorka s sebou vzala na exkurzi manžela, který byl s místní krajinou a jejím vývojem také velmi dobře obeznámen. Takže exkurze byla opravdu zajímavá a nabitá množstvím poutavých informací. Oba dva o tématu mluvili opravdu s nadšením a bylo vidět, že je Český kras opravdu zajímavá.

Hodnoticí tabulka

HODNOTICÍ TABULKA PRO EVP

Datum: 6.6.2012

Název programu: Biotopy ovlivněné člověkem

Škola, ročník: ZŠ Kladno, 9.třída

Pracoviště: Naučné středisko ekologické výchovy Kladno- Počet žáků: 15

Čabárna o.p.s.

Lektor: Luděk Hora

Rozvoj geografických dovedností -

- 1) Kladení geografických otázek 4 3 2 1
- 2) Získávání informací 4 3 2 1
- 3) Organizování informací 4 3 2 1
- 4) Analyzování informací 4 3 2 1
- 5) Zodpovídání geografických otázek 4 3 2 1

- 1) Jak hodnotí dosažení stanovených cílů: Lektor hodnotí program po jeho proběhnutí.
- 2) Odborná správnost a aktuálnost 4 3 2 1
- 3) Obsah adekvátní věku účastníků, tématu a délce EVP 4 3 2 1
- 4) Návaznost na vzdělávací standardy 4 3 2 1
- 5) Metody adekvátní věku účastníků, tématu a délce EVP 4 3 2 1
- 6) Využívání aktivizujících a interaktivních metod 4 3 2 1
- 7) Skupinová práce 4 3 2 1
- 8) Přímý kontakt s přírodou, přírodninami 4 3 2 1
- 9) Praktické činnosti 4 3 2 1
- 10) Kvalitní učební pomůcky 4 3 2 1
- 11) Příznivé prostředí 4 3 2 1
- 12) Soulad mezi sdělovanými postoji a chováním lektora v průběhu programu 4 3 2 1
- 13) Propojení teorie a praxe 4 3 2 1
- 14) Využití znalostí, dovedností a zkušeností účastníků 4 3 2 1
- 15) Představení střediska, lektorů a programu 4 3 2 1
- 16) Ujasnění pravidel chování a komunikace mezi lektory a účastníky 4 3 2 1
- 17) Navození a podpora vzájemné komunikace (včetně rozvoje schopnosti naslouchat druhému) 4 3 2 1

- 18) Podpora spolupráce 4 3 2 1
- 19) Prostor a podpora vyjádřit názor, nápad 4 3 2 1
- 20) Ujasnění role učitele při EVP včetně žádosti o zpětnou vazbu 4 3 2 1
- 21) Kladná zpětná vazba na aktivity účastníků související s programem 4 3 2 1
- 22) Závěrečná reflexe / opakování (dle použité metodiky) s aktivní účastí přítomných 4 3 2 1
- 23) Realizovaná struktura EVP (např. cíl, motivace, činnosti, závěr) 4 3 2 1
- 24) Pohyb a výrazové prostředky lektora 4 3 2 1
- 25) Kultivovaný projev lektora (mluva, hlas, písemný projev) 4 3 2 1
- 26) Vnímavost situace a bezpečná atmosféra 4 3 2 1

Konkrétní geograficky zaměřené činnosti:

Žáci si vybírali obrázky biotopů a rozhodovali se o tom, jak moc a jakým způsobem je jejich biotop ovlivněn člověkem. Poté probíhala na toto téma diskuze. Dále se žáci zamýšleli nad tím, zda někde na Zemi existuje místo, které by nebylo člověkem ovlivněno a kde se takové místo případně nachází.

Další činností byla práce s mapou. Žáci do připravené mapy na fólii zakreslovali biotopy v blízkém okolí střediska. To vyžadovalo orientaci v mapě. Legendu měli žáci danou od lektorů. Také zde museli analyzovat získané informace a rozhodnout o tom, jak moc tyto biotopy v okolí střediska ovlivnil člověk.

I poslední aktivita programu byla geograficky zaměřená. Žáci formou hry umísťovali na plán krajiny různé biotopy podle předem daných pravidel a snažili se tak postavit souvislé území.

Doplňující komentář k programu:

Program probíhal částečně uvnitř ve středisku a částečně také v blízkém okolí střediska. Takže žáci mohli využít pomůcky ve středisku a také prakticky vyrazit do terénu a prohlédnout si předmět zájmu programu v praxi na vlastní oči.

Doplňující komentář k lektorovi:

Lektoři na začátku programu představili jen sebe. Středisko nepředstavovali, domnívám se, že to bylo proto, že paní učitelka byla se třídou ve středisku už po několikáté. Ze stejného důvodu také nejspíše neujasnili roli paní učitelky a příliš se nezmínili ani o pravidlech chování a bezpečnosti. Dle mého názoru bylo také účelné a to jak pro lektory, tak pro žáky, že program vedli lektoři dva. Ve vedení programu se střídali a doplňovali. A také tak udržovali pozornost žáků, když se museli soustředit na dva lektory. Samozřejmě chápu, že ne všechny programy může vést více lektorů najednou, ale u programu trvajícím celé dopoledne se to myslím velmi hodilo.

